

Analiza izvajanja ukrepov Programa upravljanja območij Natura 2000 2015-2020 za obdobje 2015-2018

Sektor ribištvo

V okviru projekta:

LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji
(LIFE17 IPE/SI/000011, LIFE-IP NATURA.SI)

Akcija A.3

Verzija 8.0

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR

Zavod za
ribištvo
Slovenije
Fisheries Research
Institute of Slovenia
Sp. Gornjoposelska 6/a • SI-201 Ljubljana • Smer Ino
T: 01 24 43 402 • F: 01 24 43 405 • E: info@zriss.si
www.zriss.si

LIFE integrirani projekt za okrepljeno upravljanje Nature 2000 v Sloveniji (LIFE17 IPE/SI/000011) sofinancirajo Evropska unija v okviru programa LIFE, Ministrstvo za okolje in prostor ter partnerji. Za vsebino tega poročila so odgovorni samo avtorji. Ta vsebina ne odraža nujno mnenja Evropske unije. Zato za vsebino in iz nje izhajajočo morebitno uporabo informacij Izvajalska agencija za mala in srednja podjetja ter Evropska komisija ne prevzemata odgovornosti.

NASLOV: Analiza izvajanja ukrepov Programa
opravljanja območij Natura 2000 2015-
2020; za obdobje 2015-2018,
Sektor ribištvo

VERZIJA: 8.0

PROJEKT: LIFE integrirani projekt za okrepljeno
upravljanje Nature 2000 v Sloveniji

AKRONIM PROJEKTA: LIFE-IP NATURA.SI

ŠTEVILKA PROJEKTA: LIFE17 IPE/SI/000011

PROJEKTNNA AKTIVNOST: Akcija A.3

IZDELOVALEC: ZAVOD ZA RIBIŠTVO SLOVENIJE,
mag. Maša Čarf, mag. Aljaž Jenič, Tina
Leskošek, Diana Marguč, Barbara
Semrajc

SODELUJOČI PARTNER: MINISTRSTVO ZA OKOLJE IN PROSTOR,
Sektor za ohranjanje narave
Andrej Bibič, Danilo Šteblaj, dr. Ida
Jelenko Turinek, dr. Branka Tavzes
ZAVOD RS ZA VARSTVO NARAVE
Miha Naglič

KRAJ IN DATUM: Ljubljana, 25. 8. 2020

Vsebina

ABSTRACT.....	5
1 UVOD	6
2 PREGLED OPRAVLJENIH AKTIVNOSTI.....	7
2.1 ANALIZA UKREPA: Vključevanje varstvenih ukrepov PUN 2000 za sektor ribištvo med letoma 2015 in 2018 v Ribiško gojitvene načrte (RGN)	7
2.1.1 Cilj: »brez motenj na odlagališču jajc«	9
2.1.2 Cilj: »obnova habitata brez prisotnih rib, ki ogrožajo želvo«	9
2.1.3 Cilj: »brez športnega ribolova v mrtvicah«	9
2.1.4 Cilj: »brez tujerodnih vrst rib«	10
2.1.5 Cilj: »brez povečevanja staleža šarenke«	11
2.1.6 Cilja: »brez vlaganja rib v mrtvice in Brez tujerodnih vrst rib v mrtvicah«	12
2.1.7 Cilja: »del mrtvic brez aktivnega ribiškega upravljanja« in »del mrtvic brez ribiškega upravljanja«	12
2.1.8 Cilj: »drstišča«	13
2.1.9 Cilj: »ekološkim zahtevam habitatnega tipa prilagojena raba – čiščenje ribnikov«	13
2.1.10 Cilja: »ribolov omejen na delu Ledavskega jezera« in »ekološkim zahtevam vrste prilagojena turistično rekreativna raba«	13
2.1.11 Cilj: »ekstenzivno ribogojstvo«	14
2.1.12 Cilj: »izoliranost populacij okuženih z račjo kugo v reki Reki«	14
2.1.13 Cilj: »mir na gnezdišču«	15
2.1.14 Cilj: »mreža mrtvic z naravno populacijo rib«	15
2.1.15 Cilj: »mreža stoječih voda brez rib«	15
2.1.16 Cilj: »naravna biocenoza vodotokov«	16
2.1.17 Cilj: »naravna drst«	18
2.1.18 Cilj: »naravna starostna struktura v sistemu«	19
2.1.19 Cilj: »obrežna vegetacija«	19
2.1.20 Cilj: »prisotnost vrste«	20
2.1.21 Cilj: »ribolov omejen na del nasipa pri iztočnem objektu«	20
2.1.22 Cilj: »ribolov omejen na delu Ledavskega jezera«	21
2.1.23 Cilji: »stalež rastlinojedih vrst rib, ki ne ogroža vodne vegetacije«; »stalež domorodnih rib, ki ne ogroža dvoživk« in »stalež domorodnih rib, ki ne ogroža kačjih pastirjev«	21
2.1.24 Cilj: »usklajena vlaganje in odvzem«	22
2.1.25 Cilj: »vodna vegetacija«	22
2.2 ANALIZA UKREPA: Sektor varstvo narave, Monitoringi in raziskave ZZRS.....	23
2.2.1 Ciljna vrsta: grba - Barbus plebejus Bonaparte, 1839	23
2.2.2 Ciljna vrsta: kapelj - Cottus gobio Linnaeus, 1758	24
2.2.3 Ciljna vrsta: primorska podust - Protochondrostoma genei (Bonaparte, 1839) ali Chondrostoma genei	25

2.2.4	Ciljna vrsta: solinarka - <i>Aphanius fasciatus</i> (Valenciennes, 1821)	26
2.2.5	Ciljna vrsta: Soška postrv - <i>Salmo marmoratus</i> Cuvier, 1829	26
2.2.6	Ciljna vrsta: velika senčica - <i>Umbra krameri</i> Walbaum, 1792.....	27
2.2.7	Ciljna vrsta: grbasti okun - <i>Gymnocephalus baloni</i> (Holcík & Hensel, 1974)	27
-	Območje Natura 2000 Drava (SI3000253) - Cilj je delno dosežen.....	27
2.2.8	Ciljna vrsta: blistavec - <i>Telestes souffia</i> (Risso, 1827) ali <i>Leuciscus souffia</i> Risso, 1827 in primorski blistavec - <i>Telestes muticellus</i> (Bonaparte, 1837).....	28
2.2.9	Ciljna vrsta: primorska belica - <i>Alburnus arborella</i> (Bonaparte, 1841) ali <i>Alburnus albidus</i> (Costa, 1838)	29
-	Območje Natura 2000 Dolina Vipave (SI3000226) - Cilj je dosežen	29
2.2.10	Ciljna vrsta: mazenica - <i>Leucos aula</i> (Bonaparte, 1841) ali <i>Rutilus rubilio</i> (Bonaparte, 1837)	29
2.2.11	Ciljna vrsta: pohra - <i>Barbus balcanicus</i> Kotlík, Tsigenopoulos, Ráb & Berrebi, 2002 ali <i>Barbus meridionalis</i> A. Risso, 1827	30
2.2.12	Ciljna vrsta: smrkež - <i>Gymnocephalus schraetser</i> (Linnaeus, 1758).....	31
2.2.13	Ciljna vrsta: pezdirk - <i>Rhodeus amarus</i> (Bloch, 1782) ali <i>Rhodeus sericeus amarus</i> (Bloch, 1782)	31
2.2.14	Ciljna vrsta: Keslerjev globoček - <i>Romanogobio kesslerii</i> (Dybowski, 1862) ali <i>Gobio kessleri</i> Dybowski, 1862.....	32
2.2.15	Ciljna vrsta: sabljarka - <i>Pelecus cultratus</i> (Linnaeus, 1758)	32
2.2.16	Ciljna vrsta: platnica - <i>Rutilus virgo</i> (Heckel, 1852) ali <i>Rutilus pigus</i> (Lacépède, 1803)	33
2.2.17	Ciljna vrsta: pegunica - <i>Alburnus sarmaticus</i> Freyhof in Kottelat, 2007 ali <i>Chalcalburnus chalcoides</i> (Güldenstädt, 1772)	34
2.2.18	Ciljna vrsta: sulec - <i>Hucho hucho</i> (Linnaeus, 1758)	34
2.2.19	Ciljna vrsta: bolen - <i>Aspius aspius</i> (Linnaeus, 1758)	35
2.2.20	Ciljna vrsta: velika nežica - <i>Cobitis elongata</i> Heckel & Kner, 1858	35
2.2.21	Ciljna vrsta: upiravec - <i>Zingel streber</i> (Siebold, 1863)	36
2.2.22	Ciljna vrsta: navadna nežica - <i>Cobitis elongatoides</i> Bacescu & Maier, 1969 ali <i>Cobitis taenia</i> Linnaeus, 1758.....	37
2.2.23	Ciljna vrsta: čep - <i>Zingel zingel</i> (Linnaeus, 1766)	37
2.2.24	Ciljna vrsta: činklja - <i>Misgurnus fossilis</i> (Linnaeus, 1758)	38
2.2.25	Ciljna vrsta: beloplavuti globoček - <i>Romanogobio vladykovi</i> (Fang, 1943) ali <i>Gobio albipinnatus</i> Lukasch, 1933.....	39
2.2.26	Ciljna vrsta: zlata nežica - <i>Sabanejewia balcanica</i> (Karaman, 1922) ali <i>Sabanejewia aurata</i> (De Filippi, 1863)	39
2.2.27	Ciljna vrsta: donavski potočni piškur - <i>Eudontomyzon vladykovi</i> (Oliva & Zanandrea, 1959)	40
2.2.28	Ciljna vrsta: zvezdogled - <i>Romanogobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828) ali <i>Gobio uranoscopus</i> (Agassiz, 1828)	41
3	POVZETEK IZVAJANJA UKREPOV PUN 2000.....	43

ABSTRACT

The Fisheries Research Institute of Slovenia (FRIS) is implementing two different types of conservation activities for two different sectors, determined by attachment 6.1 of Natura 2000 Management Programme 2014 – 2020. FRIS is responsible for the implementation of measures for the fisheries sector and the nature conservation sector. The purpose of these activities is the analysis of fulfilment of obligations to protect special protection areas (Natura 2000 sites). FRIS analyzed the implementation of mitigation measures within the fisheries sector on Natura 2000 sites. The other task was analysis of monitoring and research of the freshwater fish and lamprey qualifying species of Natura 2000 sites within nature protection sector and analysis of reasons for the recognized insufficient implementation. We carried out an extensive overview of integration of 25 different protection measures within fisheries sector (Fisheries management plans) and extensive overview of monitoring and research results for 28 freshwater fish and lamprey species within nature protection sector. We have cooperated and communicated with 54 fisheries societies that manage fisheries districts in different analyzed Natura 2000 sites within the implementation of mitigation measures in Fisheries management plans.

1 UVOD

Izhodišče za izvajanje aktivnosti za sektor ribištvo v okviru sprejetega Programa upravljanja območij Natura 2000 za obdobje 2015 – 2020 (v nadaljevanju: PUN 2000) je Priloga 6.1 – Cilji in ukrepi (preglednica, sprejeta na Vladi RS 24. 3. 2016), ki je del navedenega državnega programa. Iz priloge 6.1 izhaja, da je Zavod za ribištvo Slovenije (v nadaljevanju: ZZRS) odgovorni nosilec za izvajanje ukrepov za sektor ribištvo in za sektor varstvo narave. ZZRS v okviru PUN 2000 izvaja dve varstveni aktivnosti, in sicer:

- sektor ribištvo: vključevanje varstvenih ciljev v RGN (v nadaljevanju: RGN) z načrtovanjem sektorskih ukrepov, kjer se določajo naravovarstvene smernice in podajajo strokovna mnenja,
- sektor varstvo narave: vključevanje varstvenih ciljev v program dela ZZRS, kjer se določa program monitoringa varovanih vrst rib in piškurjev.

Izvajanje aktivnosti za sektor ribištvo se financira s sredstvi za izvajanje rednega dela ZZRS, izvajanje aktivnosti za sektor varstvo narave pa z namenskimi proračunskimi sredstvi. V okviru drugih strokovnih nalog po predpisih o ohranjanju narave in monitoringa stanja okolja, vključujoč območja Natura 2000 na podlagi 96. in 97. člena Zakona o varstvu okolja (Uradni list RS, št. 39/06 – uradno prečiščeno besedilo, 49/06 – ZMetD, 66/06 – odl. US, 33/07 – ZPNačrt, 57/08 – ZFO-1A, 70/08, 108/09, 108/09 – ZPNačrt-A, 48/12, 57/12, 92/13, 56/15, 102/15, 30/16, 61/17 – GZ, in 21/18 – ZNOrg; v nadaljnjem besedilu: ZVO-1), 108. člena Zakona o ohranjanju narave (Uradni list RS, št. 96/04 – uradno prečiščeno besedilo, 61/06 – ZDru-1, 8/10 – ZSKZ-B in 46/14; v nadaljnjem besedilu: ZON), 6. člena Uredbe o ekološko pomembnih območjih (Uradni list RS, št. 48/04, 33/13, 99/13 in 47/18) in 10. člena Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000) (Uradni list RS, št. 49/04, 110/04, 59/07, 43/08, 8/12, 33/13, 35/13 – popr., 39/13 – odl. US, 3/14, 21/16 in 47/18), izvaja ZZRS monitoringe izbranih vrst rib in piškurjev, za katere so določena območja Natura 2000 v Prilogi 2 Uredbe o posebnih varstvenih območjih (območjih Natura 2000).

Kot smo navedli, je s programom PUN 2000 ZZRS zavezan k izvajanju dveh varstvenih aktivnosti za dva različna sektorja, za kar so zagotovljena tudi finančna sredstva. Za nove in dodatne naloge, ki se nanašajo na ukrepe PUN 2000 z namenom doseganja različnih varstvenih ciljev, bi bila potrebna dodatna proračunska sredstva za nosilce posameznih ukrepov ali projektna sredstva (npr. Life projekti, kohezijski projekti, raziskovalni projekti ARRS), s katerimi bi omogočili dejansko izvajanje ukrepov.

V nadaljevanju z navedenim in opisanim pregledom opravljenih aktivnosti ZZRS dopolnjujemo predhodno podano Poročilo o izvajanju Programa upravljanja območij Natura 2000 (2015 do 2020) v obdobju od 2015 do 2017 – ribištvo (akcija A.3. LIFE17 IPE/SI/000011 - LIFE-IP NATURA.SI) št. 420-40/2018/4 z dne 31. 5. 2019.

Pri pregledu opravljenih aktivnosti v prvem delu poročila podajamo analizo doseganja ciljev PUN 2000, ki je vezana na sektor ribištvo, v drugem delu pa podajamo poročilo o izvedenih aktivnostih, ki so vezane na sektor varstvo narave, tip varstvenega ukrepa (monitoringi in raziskave).

2 PREGLED OPRAVLJENIH AKTIVNOSTI

2.1 ANALIZA UKREPA: Vključevanje varstvenih ukrepov PUN 2000 za sektor ribištvo med letoma 2015 in 2018 v Ribiško gojitvene načrte (RGN)

Načrtovanje na področju upravljanja rib v celinskih vodah na treh ravneh določa ZSRib (Uradni list RS, št. 61/06). Prvo raven predstavlja krovni načrtovalski dokument **Program upravljanja rib v celinskih vodah Republike Slovenije do leta 2021**, ki je temeljni programski načrt na področju ribištva na državni ravni. Drugo raven predstavlja **12 načrtov ribiških območij**, ki podrobneje določajo ribiško upravljanje na ravni porečij; natančno prostorsko določitev enot ribiškega upravljanja določa Uredba o določitvi meja ribiških območij in ribiških okolišev v Republiki Sloveniji (Uradni list RS, št. 52/07). Tretja raven načrtovanja v sladkovodnem ribištvu so **ribiško gojitveni načrti (RGN)**, ki se nahajajo znotraj posameznih ribiških okolišev, ter letni programi izvajalcev ribiškega upravljanja (v nadaljevanju tudi: koncesionarji) za vsak posamezen ribiški okoliš. Letne programe za vsako tekoče leto pripravijo koncesionarji in jih pošljejo v potrditev ZZRS. V ribiških okoliših se nahajajo ribiški revirji, osnovne prostorske enote ribiškega načrtovanja in upravljanja, za katere se v RGN določi raba (tip revirja) in način izvajanja ribiškega upravljanja, kamor spadajo tudi različne aktivnosti s področja varstva ribolovnih virov ter varstva okolja. Načrte ribiškega upravljanja v skladu z določili 11. člena ZSRib (Uradni list RS, št. 61/06), sprejema pristojni minister v soglasju z ministrom, pristojnim za ohranjanje narave, in ministrom, pristojnim za vode.

Osnutke načrtov ribiških območij in RGN v sodelovanju z izvajalci ribiškega upravljanja in lokalnimi skupnostmi pripravlja ZZRS. Zavod RS za varstvo narave (ZRSVN) je za načrte ribiških območij in RGN pripravil naravovarstvene smernice, prav tako pa sodeluje tudi v postopkih presoje vplivov na okolje preko postopka CPVO, kadar se le ta izvaja.

Kot smo poročali v predhodno podanem Poročilu o izvajanju Programa upravljanja območij Natura 2000 (2015 do 2020) v obdobju od 2015 do 2017 – ribištvo, so v Prilogi PUN 2000 6.1. »Cilji in ukrepi« navedeni varstveni cilji za kvalifikacijske vrste in habitatne tipe posameznih Natura 2000 območij, na katere je bil prepoznan vpliv dejavnosti ribištva in zahtevajo ukrepe prilagojene rabe naravnih dobrin. **V navedeni prilogi je kot ključen varstveni ukrep za sektor ribištvo naveden ukrep »vključiti varstveni cilj v RGN s sektorskimi ukrepi«.**

Priloga PUN 2000 6.2. »Načrti za Naturo« vključuje seznam ribiških okolišev v Sloveniji, za katere se izdeluje RGN. Slovenija je razdeljena na 67 ribiških okolišev, v katerih ribiško upravljanje izvaja 64 ribiških družin (koncesionarji) in ZZRS, ter za katere se izdelata ribiško gojitvene načrte (RGN).

V obdobju izvajanja sprejetega PUN 2000 ribiško gojitveni načrti za tekoče programsko obdobje še niso bili sprejeti, zato so trenutno veljavni RGN za obdobje 2005 – 2010, ki so bili izdelani s strani izvajalcev ribiškega upravljanja in potrjeni s strani pristojnih upravnih enot, in večinoma niso vključevali naravovarstvenih vsebin in ukrepov, ki so navedeni v PUN 2000.

V letu 2015 po sprejetju PUN 2000 je bil izdelan in sprejet *Program upravljanja rib v celinskih vodah RS do leta 2021*, ki določa dolgoročne usmeritve upravljanja rib na državni ravni za 12 let in je krovni

dokument za izdelavo podrobnejših načrtov upravljanja v ribištvu – načrtov ribiških območij in ribiško gojitvenih načrtov. Vsebina navedenega programa je bila v postopku priprave usklajena z naravovarstvenimi vsebinami s področja pristojnosti ZRSVN, ki vključujejo tudi vsebine in Program upravljanja območij Natura 2000, 2007-2013.

V letu 2016 je bilo izdelanih in sprejetih 12 načrtov ribiških območij za obdobje od 2017 do 2022. Načrti ribiških območij so šestletni načrti, v katerih so bile določene temeljne usmeritve za ohranjanje in trajnostno rabo rib v ribiških območjih, načela posegov v populacije posameznih ribjih vrst, usmeritve za poribljavanje in gojenje rib ter usmeritve za varstvo tistih delov ribiškega območja, ki so zavarovani po predpisih o ohranjanju narave.

Za izvajanje ukrepov PUN 2000 je posredno (z izvajanjem RGN) pristojnih 64 koncesionarjev in ZZRS, saj se v RGN preko naravovarstvenih smernic ZRSVN, vključujejo ukrepi PUN 2000. Zaradi zahtevnih in dolgotrajnih postopkov usklajevanja z različnimi deležniki, RGN do leta 2020 še niso bili sprejeti; posledično so za izvajanje ribiškega upravljanja še vedno veljavni RGN iz obdobja 2005 – 2010, ki ne vključujejo ukrepov PUN 2000, zato se ukrepi PUN 2000 med letoma 2015 in 2018 niso sistemsko izvajali. Za osnutke RGN je ZZRS s strani ZRSVN prejel naravovarstvene smernice z vsebinami in ukrepi PUN 2000, ki se sproti vključujejo v nove RGN. Trenutno poteka usklajevanje vsakega posameznega osnutka RGN z različnimi deležniki. S sprejetjem RGN za novo načrtovalsko obdobje je tudi formalno predviden začetek izvajanja ukrepov PUN 2000.

Kljub temu, da se zaradi zamud pri sprejemanju novih RGN ukrepi PUN 2000 še niso ciljno izvajali, saj so bile pripravljene le smernice, RGN pa še niso sprejeti, izpostavljamo, da so se nekateri ukrepi med letoma 2015 in 2018 vendarle izvajali. ZZRS je izvajal projektne aktivnosti, ki so vključevale cilje PUN 2000, npr. projekti LIFE (Life for Lasca, Life IP, Life Stržen), ciljni raziskovalni projekt »Izdelava strokovnih podlag za ohranjanje habitata in populacije sulca (*Hucho hucho* (Linneaus, 1758)) na območju srednje Save« ter kohezijski projekt (Projekt VIPava) ali pa je bilo izpolnjevanje v nadaljevanju navedenih varstvenih ciljev omogočeno že z obstoječim načinom ribiškega upravljanja znotraj posameznega ribiškega območja.

V zvezi s postopkom in pregledom izvajanja ukrepov PUN 2000 je ZZRS s strani ZRSVN glede izpolnjevanja varstvenih ciljev za izbrane ciljne vrste posameznih Natura 2000 območij prejel povratne informacije. Vse uskladitve so zajete v poročilu ZZRS.

V nadaljevanju najprej podajamo analizo doseganja **podrobnejših varstvenih ciljev**, opredeljenih v preglednici 6.1 »Cilji in ukrepi« PUN 2000, ki so vezani na varstveni ukrep **»vključiti varstveni cilj v RGN z načrtovanjem sektorskih ukrepov«**, kar se izvaja preko določitev naravovarstvenih smernic in mnenj, ki jih poda Zavod RS za varstvo narave. V drugem delu je podana **analiza doseganja varstvenih ciljev preko ukrepov »vključiti varstveni cilj v program dela ZZRS«**. Slednje je določeno s programom monitoringa.

2.1.1 Cilj: »brez motenj na odlagališču jajc«

Ciljna vrsta: močvirska sklednica - Emys orbicularis (Linnaeus 1758)

Natura 2000 območje: Gornji kal (SI3000073)

Cilj je dosežen.

Aktivnosti za doseganje tega cilja so se izvajale med letoma 2015 in 2018. Natura 2000 območje Gornji kal je bilo eno izmed pilotnih območij projekta LIFE WETMAN (LIFE 09NAT/SI/000374), v okviru katerega se je znotraj območja določilo mirne cone, kjer se nahajajo odlagališča jajc sklednice in se ribolov ne sme izvajati. V okviru projekta je bil spremenjen RGN 2006 – 2010 za črnomaljski ribiški okoliš z namenom vključitve tega cilja v sektorski načrt in tako izvajali aktivnosti za doseganje tega cilja med letoma 2015 in 2018.

2.1.2 Cilj: »obnova habitata brez prisotnih rib, ki ogrožajo želvo«

Ciljna vrsta: močvirska sklednica - Emys orbicularis (Linnaeus 1758)

Natura 2000 območje: Gornji kal (SI3000073)

Cilj je dosežen.

Aktivnosti za doseganje tega cilja so se izvajale med letoma 2015 in 2018. Natura 2000 območje Gornji kal je bilo eno izmed pilotnih območij projekta LIFE WETMAN (LIFE 09NAT/SI/000374), kjer se je izvedla akcija odstranjevanja rib, ki ogrožajo močvirsko sklednico ter spremenilo veljavni RGN na način, da je prepovedano vlaganje plenilskih vrst rib, ki ogrožajo močvirsko sklednico (som, ščuka) in omogočeno njihovo izločanje preko ribolova (neomejen uplen in brez časovnih omejitev, spodbujanje ribolova na te vrste). Novi RGN je še v fazi potrjevanja.

2.1.3 Cilj: »brez športnega ribolova v mrtvicah«

Ciljne vrste: bičja trstnica - Acrocephalus schoenobaenus (Linnaeus, 1758), čapljica - Ixobrychus minutus (Linnaeus, 1766), mala tukalica - Porzana parva (Scopoli, 1769), mokož - Rallus aquaticus Linnaeus, 1758, rakar - Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758), trstni cvrčalec - Locustella luscinioides (Savi, 1824),

Natura 2000 območja: Drava (SI5000011), Mura (SI5000010)

Cilj je delno dosežen.

V kolikor je z navedenim ciljem mišljeno, naj se znotraj območij ne načrtuje novih ribolovnih revirjev v mrtvicah, potem je bil cilj med letoma 2015 in 2018 izpolnjen. V navedenih letih ZZRS ni prejel pobud

za spremembo veljavnih RGN s strani ribiških družin, ki v navedenih območjih izvajajo ribiško upravljanje, za vzpostavljanje novih ribolovnih revirjev v mrtvicah. Ribolov v mrtvicah se največ izvaja znotraj Natura 2000 območja Mura, kjer pa so ribolovni revirji le večje, stalno vodnate mrtvice.

Ribolov v mrtvicah Mure se bo z uveljavitvijo novih RGN precej zmanjšal, manjše število mrtvic se bo zaprlo za ribolov, veliko pa jih bo delno zaprtih z vzpostavitev mirnih con.

2.1.4 Cilj: »brez tujerodnih vrst rib«

Ciljne vrste: ovratniški plavač - Graphoderus bilineatus (De Geer, 1774), dristavični spreletavec - Leucorrhinia pectoralis (Charpentier, 1825), bičja trstnica - Acrocephalus schoenobaenus (Linnaeus, 1758), breguljka - Riparia riparia (Linnaeus, 1758), čapljica - Ixobrychus minutus (Linnaeus, 1766) ali Ardea minuta Linnaeus, 1766, čebelar - Merops apiaster Linnaeus, 1758, čopasta črnica - Aythya fuligula (Linnaeus, 1758), črna štorklja - Ciconia nigra (Linnaeus, 1758), grahasta tukalica - Porzana porzana (Linnaeus, 1766), liska - Fulica atra Linnaeus, 1758, mala tukalica - Porzana parva (Scopoli, 1769), mali martinec - Actitis hypoleucos (Linnaeus, 1758), mali žagar - Mergellus albellus (Linnaeus, 1758), mlakarica - Anas platyrhynchos Linnaeus, 1758, mokož - Rallus aquaticus Linnaeus, 1758, navadna čigra - Sterna hirundo Linnaeus, 1758, pritlikavi kormoran - Phalacrocorax pygmeus (Pallas, 1773), rakar - Acrocephalus arundinaceus (Linnaeus, 1758) sivka - Aythya ferina (Linnaeus, 1758), trstni cvrčalec - Locustella luscinioides (Savi, 1824), velika bela čaplja - Egretta alba (Casmerodius albus), veliki žagar - Mergus merganser, vodomec - Alcedo atthis, zvonec - Bucephala clangula (Linnaeus, 1758), sladke celinske vode

Natura 2000 območja: Dravinjska dolina (SI5000005), Drava (SI5000011), Goričko (SI5000009), Mura (SI3000215; SI5000010), Krakovski gozd – Šentjernejsko polje (SI5000012), Velovlek (SI3000112), Podvinci (SI3000113)

Cilj je delno dosežen.

Od tujerodnih vrst za dopolnilna poribljavanja v ribolovne revirje izvajalci ribiškega upravljanja uporabljajo dve vrsti: šarenko in gojenega krapa. Večino uplena tako pri postrvjih vrstah predstavlja šarenka, pri ribolovu nepostrvjih vrst pa krap, in sicer njegova udomačena, gojena oblika, ki je ne moremo šteti med lokalno prisotne vrste, oziroma za eno od vrst prvotne ribje združbe v rekah donavskega porečja. Več kot polovico uplena nepostrvjih vrst v Sloveniji predstavlja gojeni krap, kar pomeni, da tudi večina ribolovnih dni in posledično ekonomski učinki ribolovnega turizma slonijo oz. so omogočeni s poribljavanji gojenega krapa.

Sprejeti Program upravljanja rib (PUR) v celinskih vodah RS do leta 2021 prepoveduje nova vlaganja tujerodnih vrst in nalaga odstranjevanje tujerodnih vrst. Glede šarenke in gojenega krapa PUR predvideva aktivnosti za doseganje ohranitve habitata brez tujerodnih vrst z omejenim vlaganjem navedenih dveh vrst ter uvedbo poribljavanj s sterilno obliko šarenke in divje oblike krapa. Natančnejše aktivnosti bodo določene s sprejetjem RGN.

2.1.5 Cilj: »brez povečevanja staleža šarenke«

Ciljna vrsta: soška postrv - Salmo marmoratus (Cuvier, 1829)

Natura 2000 območja: Julijske Alpe (SI3000253), Kanomljica s pritoki (SI3000372), Lipovšček (SI3000027), Soča z Volarjo (SI3000254), Trnovski gozd – Nanos (SI3000255)

Cilj je delno dosežen.

Izpolnjevanje varstvenega cilja bo omogočeno s sprejetjem novih RGN. Program upravljanja rib v celinskih vodah RS do leta 2021 za šarenko predvideva aktivnosti za doseganje tega cilja z omejeno prostorsko in količinsko uporabo ter uvedbo poribljavanj s sterilno obliko, oziroma določa naslednje varstvene cilje in aktivnosti za doseganje navedenega cilja:

Varstveni cilj: prostorsko in količinsko omejena uporaba na način, da ne ogroža domorodnih vrst rib. Poribljavanja šarenke se postopno zmanjšujejo, hkrati se z izvajanjem raziskav in z različnimi monitoringi sledi stanje. Postopen prehod na poribljavanja sterilne oblike šarenke, predvsem na območjih s posebnim naravovarstvenim pomenom; po letu 2018 se poribljavanja izvaja izključno s sterilno obliko šarenke.

Aktivnosti za doseganje cilja: gojitev šarenke v ribogojnicah za gojitev rib za poribljavanja, dopolnilna poribljavanja določenih ribolovnih revirjev v času ribolovne sezone, prenehanje poribljavanja en mesec pred zaključkom ribolovne sezone, uporaba sterilnih šarenk. Izvajajo se izključno z odraslimi ribami in v obsegu, ki ne ogroža populacij domorodnih vrst rib, kar pomeni, da se lahko z njo poribljava le v takem obsegu, da se glede na ribolovni pritisk in dovoljeni uplen do konca ribolovne sezone večina rib izlovi. Na območjih ribolova z ribolovnim režimom »ujemi in izpusti« se ne izvaja poribljavanja šarenke. Spolno zrele šarenke divjih populacij se ne uporablja za gojenje rib za poribljavanja. Določijo se ribogojnice za gojitev šarenke za poribljavanja. Obseg poribljavanja se prilagodi hidrološkim in ekološkim pogojem posameznega ribolovnega revirja upoštevajoč varstveni status posameznih varovanih in zavarovanih območij in vrst, po predpisih o ohranjanju narave in se mora natančno določiti v RGN posameznega ribiškega okoliša. Postopno se zmanjšuje poribljavanja šarenke in povečuje poribljavanja z domorodnimi postrvjimi vrstami, predvsem na območjih zavarovanih po predpisih o ohranjanju narave. Postopen prehod na poribljavanja sterilne oblike šarenke, predvsem na območjih s posebnim naravovarstvenim pomenom, po letu 2018 se poribljavanja izvaja izključno s sterilno obliko šarenke. Predlagamo študijo vpliva šarenke na populacije soške postrvi in lipana.

Navedeni varstveni cilji in aktivnosti za doseganje cilja bodo upoštevani in so vključeni v nove RGN, ki so v fazi potrditve.

2.1.6 Cilja: »brez vlaganja rib v mrtvice in Brez tujerodnih vrst rib v mrtvicah«

Ciljne vrste: dristavični spreletavec - Leucorrhinia pectoralis (Charpentier, 1825), panonski pupek - Triturus dobrogicus (Kiritzescu, 1903), veliki pupek - Triturus carnifex (Laurenti, 1768)

Natura 2000 območja: Mura (SI3000215)

Cilj je delno dosežen.

Izpolnjevanje varstvenega cilja bo omogočeno s sprejetjem novih RGN. V mrtvice, ki so ribolovni revirji se je med letoma 2015 in 2018 izvajalo vlaganje gojene oblike krapa, ki se šteje za tujerodno vrsto. Gojeni krap je priljubljena ribolovna vrsta; več kot polovico uplena nepostrvjih vrst v Sloveniji predstavlja gojeni krap, kar pomeni, da tudi večina ribolovnih dni in posledično ekonomski učinki ribolovnega turizma slonijo oz. so omogočeni s poribljavanji gojenega krapa. Usmeritve Programa upravljanja rib v celinskih vodah RS določajo zmanjšano prostorsko in količinsko uporabo gojenega krapa ter postopen prehod na divjo obliko. Navedene usmeritve bodo vključene v nove RGN.

Izpolnjevanje cilja ohranjanja habitata brez vlaganja rib v mrtvice je že sedaj delno doseženo, saj so ribolovni revirji le večje, stalno vodnate mrtvice, večina ostalih mrtvic znotraj območja pa ni predmet ribiškega upravljanja.

2.1.7 Cilja: »del mrtvic brez aktivnega ribiškega upravljanja« in »del mrtvic brez ribiškega upravljanja«

Ciljne vrste: hribski urh - Bombina variegata (Linnaeus 1758), nižinski urh - Bombina bombina (Linnaeus 1758), laška žaba - Rana latastei (Boulenger, 1879)

Natura 2000 območja: Mura (SI3000215), Dolina Vipave (SI3000226)

Cilj je delno dosežen.

Cilj je izpolnjen delno, v celoti pa bo z oblikovanjem mirnih con na mrtvicah v novih RGN. V Natura 2000 območju Mura so predmet ribiškega upravljanja le večje, stalno vodnate mrtvice, večina mrtvic znotraj območja pa je iz ribiškega upravljanja izvzeta. V Natura 2000 območju Dolina Vipave iz evidenc Ribiškega katastra ni razvidno, da bi bile mrtvice tudi ribiški revirji.

Ribolov v mrtvicah Mure se bo z uveljavitvijo novih RGN precej zmanjšal, veliko število mrtvic se bo za ribolov delno zaprlo, manjše število pa bo za ribolov povsem zaprto.

2.1.8 Cilj: »drstišča«

*Ciljne vrste: bolen - *Aspius aspius* (Linnaeus, 1758), grba - *Barbus plebejus* (Bonaparte, 1839)*

Natura 2000 območja: Drava (SI3000220), Krka s pritoki (SI3000338), Mura (SI3000215), Dolina Branice (SI3000225), Dolina Vipave (SI3000226),

Do cilja se ne moremo opredeliti.

Za obe vrsti je bil določen ukrep evidentiranje drstišč s ciljem raziskati oz. ohraniti drstišča bolena in grbe. V programu PUN 2000 je bila za ta namen predvidena izvedba projektov, s pomočjo katerih bi se financiralo ukrep. V času trajanja PUN 2000 za obdobje 2015 – 2020 ni bil pridobljen noben projekt, katerega namen bi bil raziskati in evidentirati drstišča bolena in grbe; aktivnosti se niso izvajale. Posledično se do doseganja cilja ni mogoče opredeliti.

2.1.9 Cilj: »ekološkim zahtevam habitatnega tipa prilagojena raba – čiščenje ribnikov«

*Ciljne vrste/HT: Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez *Magnopotamion* ali *Hydrocharition**

Natura 2000 območja: Ljubljansko barje (SI3000271)

Cilj ni dosežen.

Varstveni cilj ni bil izveden, saj je bil v PUN 2000 slabo definiran. V tabeli PUN 2000 je navedeno, da naj bi šlo za čiščenje ribnikov. Ni jasno, kakšni ukrepi naj bi bili izvajani ali kakšne okoliščine zagotovljene za njegovo doseganje. V letu 2020 smo dobili pojasnilo s strani MOP, da naj bi pri tem cilju šlo za čiščenje ribnikov na Vrhnikih (ob Ljubljani). Te ribnike bi bilo v jesenskem času potrebno prazniti in iz njih odstraniti ribe, ki spreminjajo vodno vegetacijo. V naslednjem PUN 2000 naj se cilj zapiše bolj konkretno, pri čemer se določi tudi dejanskega izvajalca ukrepa ob upoštevanju pristojnosti.

2.1.10 Cilja: »ribolov omejen na delu Ledavskega jezera« in »ekološkim zahtevam vrste prilagojena turistično rekreativna raba«

*Ciljna vrsta: čapljica - *Ixobrychus minutus* (Linnaeus, 1766)*

Natura 2000 območja: Goričko (SI5000009)

Cilj je delno dosežen.

Cilj je izpolnjen delno, naravovarstvene smernice so vključene v osnutek novega RGN Ribiške družine Murska Sobota. Na več kot polovici Ledavskega jezera ribolova ni dovoljeno izvajati. Odgovorni nosilec za doseganje varstvenega cilja »ekološkim zahtevam vrste prilagojena turistično rekreativna raba«, ki

določa vključevanje naravovarstvenih smernic in mnenj v akte o podelitvi vodnih pravic, je Direkcija RS za vode, ki podeljuje vodne pravice.

2.1.11 Cilj: »ekstenzivno ribogojstvo«

Ciljne vrste: dristavični spreletavec - Leucorrhinia pectoralis (Charpentier, 1825), čapljica - Ixobrychus minutus (Linnaeus, 1766), čopasta črnica - Aythya fuligula (Linnaeus, 1758), konopnica - Anas strepera (Linnaeus, 1758), kostanjevka - Aythya nyroca (Güldenstädt, 1770), mokož - Rallus aquaticus Linnaeus, 1758, reglja - Anas querquedula Linnaeus, 1758, rjava čaplja - Ardea purpurea (Linnaeus, 1766), sivka - Aythya ferina Linnaeus, 1758

Natura 2000 območja: Črete (SI5000027), Mura (SI3000215)

Do cilja se ne moremo opredeliti.

Odgovorni nosilec za doseganje varstvenega cilja »ekstenzivno ribogojstvo«, ki določa vključevanje naravovarstvenih smernic in mnenj v akte o podelitvi vodnih pravic, je Direkcija RS za vode, ki podeljuje vodne pravice. Do doseganja tega cilja se ne moremo opredeliti.

2.1.12 Cilj: »izoliranost populacij okuženih z račjo kugo v reki Reki«

Ciljne vrste/HT: primorski koščak - Austropotamobius pallipes (Lereboullet, 1858)

Natura 2000 območja: Sušački, Smrdejski in Fabski potok (SI3000258)

Cilj je dosežen.

Izpolnjevanje varstvenega cilja med letoma 2015 in 2018 je bilo izpolnjeno. Vsi trije vodotoki so v skladu z veljavnim RGN revirji brez aktivnega ribiškega upravljanja, kar pomeni, da izvajalci ribiškega upravljanja v njih ne posegajo. Takšni revirji so sicer del ribiškega okoliša, vendar se v njih ribiško upravljanje ne izvaja in se v njih ne posega. Izjema so intervencijski izlovi, ki jih izvajalci ribiškega upravljanja izvajajo v ekstremnih primerih, ko je treba zaradi ekstremnih razmer (presušitev potoka, onesnaženje) reševati ribe in rake. V RGN so vključene vsebine v zvezi z razkuževanjem opreme, ki se uporablja v vodnem okolju.

2.1.13 Cilj: »mir na gnezdišču«

Ciljne vrste/HT: vodomec - Alcedo atthis (Linnaeus, 1758)

Natura 2000 območja: Mura (SI5000010)

Cilj je delno dosežen.

Varstveni cilj se v zvezi z ribištvom nanaša na vrste ptic, ki gnezdijo v obrežnem pasu. Izpolnjen je delno, v celoti pa se bodo aktivnosti za doseganje cilja zajeti v novih RGN z oblikovanjem mirnih con na mrtvicah in gramoznicah.

2.1.14 Cilj: »mreža mrtvic z naravno populacijo rib«

Ciljne vrste/HT: močvirska sklednica - Emys orbicularis (Linnaeus 1758)

Natura 2000 območja: Mura (SI3000215)

Cilj je dosežen.

Ocenjujemo, da je bilo izpolnjevanje cilja med letoma 2015 in 2018 doseženo. Kot smo že navedli, so v Natura 2000 območju Mura predmet ribiškega upravljanja le večje, stalno vodnate mrtvice, večina mrtvic znotraj območja pa je iz ribiškega upravljanja izvzeta.

2.1.15 Cilj: »mreža stoječih voda brez rib«

Ciljne vrste/HT: nižinski urh - Bombina bombina (Linnaeus 1758), ovratniški plavač - Graphoderus bilineatus (De Geer, 1774)

Natura 2000 območja: Mura (SI3000215)

Cilj je dosežen.

Ocenjujemo, da je bilo izpolnjevanje cilja med letoma 2015 in 2018 doseženo. Kot smo že navedli, so v Natura 2000 območju Mura predmet ribiškega upravljanja le večje, stalno vodnate mrtvice, večina mrtvic znotraj območja pa je iz ribiškega upravljanja izvzeta. Pri tem cilju želimo izpostaviti, da zagotavljanje doseganja cilja ni v celoti odvisno od delovanja izvajalcev ribiškega upravljanja, kar še zlasti velja za stoječa vodna telesa na notranji strani nasipov ob Muri; ob poplavih namreč lahko pride do poselitve stoječih vodnih teles z ribami, v katerih jih prvenstveno ni bilo, saj se ob poplavih naselijo iz Mure ali okoliških stoječih vodnih teles.

2.1.16 Cilj: »naravna biocenoza vodotokov«

Ciljne vrste/HT: navadni koščak - Austropotamobius torrentium (Schrank, 1803), primorski koščak - Austropotamobius pallipes (Lereboullet, 1858), navadni škržek - Unio crassus Philipsson [de] in Retzius, 1788, velika senčica - Umbra krameri Walbaum, 1792

Natura 2000 območja:

Ajdovska jama (SI3000191), Bajdinc (SI3000326), Barbarski potok s pritoki (SI3000216), Berje – Zasip (SI3000334), Bistrica pri Libojah (SI3000314), Bistrica z Bučavnico in Beno (SI3000329), Bistriški jarek (SI3000176), Bloščica (SI3000173), Boč - Haloze - Donačka gora (SI3000118), Bohinjska Bistrica in Jereka (SI3000348), Bohor (SI3000274), Bolska (SI3000361), Bukovica (SI3000345), Cereja (SI3000342), Cerkniščica (SI3000323), Curnovščica (SI3000333), Častitljiva luknja (SI3000210), Češeniške gmajne z Rovščico (SI3000079), Čolniški potok s pritoki (SI3000321), Črni potok (SI3000324), Devina (SI3000377), Divja jama nad Plavami in Zamedvejski potok (SI3000123), Divji potok (SI3000387), Dobličica (SI3000048), Dobovšek (SI3000352), Dobrava – Jovsi (SI3000268), Dolenji Leskovec (SI3000331), Dolina Vipave (SI3000226), Dolsko (SI3000288), Domaček (SI3000327), Drameljski potok (SI3000363), Dravinja s pritoki (SI3000306), Dreta (SI3000360), Globoščica s pritoki (SI3000341), Goričko (SI3000221), Gorjanci – Radoha (SI3000267), Gozd Kranj - Škofja Loka (SI3000100), Gozd Olševke – Adergas (SI3000101), Gračnica (SI3000308), Grad Brdo – Predvor (SI3000219), Grad Podčetrtek (SI3000369), Haloze – vinorodne (SI3000117), Hinja s pritoki (SI3000340), Huda luknja (SI3000224), Idrija s pritoki (SI3000230), Jama na Pucovem kuclu (SI3000211), Jenina (SI3000293), Jezerščica s pritokom (SI3000367), Jezevec (SI3000006), Julijske Alpe (SI3000253), Kamenški potok (SI3000266), Kandrše – Drtiščica (SI3000205), Kanomljica s pritoki (SI3000372), Karavanke (SI3000285), Kočevsko (SI3000263), Kolpa (SI3000175), Koritno izvir - izliv v Savo Dolinko (SI3000010), Kosca (SI3000295), Kovnišča (SI3000373), Kozarica (SI3000368), Kožbana (SI3000125), Krakovski gozd, Kras (SI3000276), Krasnica (SI3000124), Kremžarjev potok (SI3000012), Krmsko hribovje – Menišija (SI3000256), Krka s pritoki (SI3000338), Krška jama (SI3000170), Kum (SI3000181), Ličenca pri Poljčanah (SI3000214), Ljubljana - Gradaščica - Mali Graben (SI3000291), Ljubljansko barje (SI3000271), Ločnica (SI3000366), Loki potok s pritoki (SI3000319), Ložnica s Trnavo (SI3000390), Lubnik (SI3000206), Lučnica (SI3000359), Lukovski potok (SI3000346), Maljek (SI3000356), Mateča voda in Bistrica (SI3000005), Mavelščica - povirni del (SI3000350), Menina (SI3000261), Mirna (SI3000059), Mišja dolina (SI3000297), Mura (SI3000215), Nadiža s pritoki (SI3000167), Notranjski trikotnik (SI3000232), Orlica (SI3000273), Peračica (SI3000349), Pohorje (SI3000270), Polhograjsko hribovje (SI3000335), Potok Reka s pritoki (SI3000325), Povirje vzhodno od Bodešč (SI3000169), Presladoski potok (SI3000330), Radulja s pritoki (SI3000192), Rakovnik (SI3000378), Rašica (SI3000275), Razbor (SI3000166), Reka (SI3000223), Reka pri Grajski vasi (SI3000362), Reka pri Laškem (SI3000358), Rižana (SI3000060), Ročevnica (SI3000351), Rožnodolski potok (SI3000389), Savinja Grušovlje – Petrovče (SI3000309), Savski potok (SI3000354), Slatinski potok (SI3000370), Slovenska Istra (SI3000212), Soča z Volarjo (SI3000254), Sopot s pritoki (SI3000322), Sotla s pritoki (SI3000303), Spodnja Ponkva (SI3000365), Stiški potok (SI3000344), Strmec (SI3000380), Suhadolski potok (SI3000332), Sušački, Smrdejski in Fabski potok (SI3000258), Ščurkov potok (SI3000353), Šmarna gora (SI3000120), Štangarski potok (SI3000355), Štavberk (SI3000347), Trnovski gozd- Nanos (SI3000255), Trojane (SI3000328), Tržiščica s pritoki (SI3000320), Veliki potok (SI3000343), Velka s pritoki (SI3000182), Vitanje – Oplotnica (SI3000311), Voglajna pregrada Tratna - izliv v Savinjo (SI3000068), Volčke (SI3000213), Vrčica (SI3000388), Vzhodni Kozjak (SI3000313), Zabiče (SI3000222), Zagajski

potok - povirni del (SI3000364), Zaplana (SI3000016), Zgornja Drava s pritoki (SI3000172), Žejna dolina (SI3000189), Žičnica s pritoki (SI3000315).

Cilj je delno dosežen.

Navedeni cilj se nanaša na zmanjševanje števila in površine gojitvenih potokov, v G revirjih se cilj nanaša na prepoved poribljavanja in elektroizlova, v ribolovnih revirjih pa predvsem na omejitev oz. prepoved poribljavanja.

Ocenjujemo, da je izpolnjevanje tega cilja med letoma 2015 in 2018 delno, zaradi zamude pri sprejemanju RGN. Številni vodotoki v različnih Natura 2000 območjih so že s sedanjim režimom ribiškega upravljanja rezervati ali revirji brez aktivnega ribiškega upravljanja, kamor se ne posega. Nekateri imajo status gojitvenih potokov, kjer se že sedaj izvaja sonaravna vzreja na novi način.

To je način sonaravne vzreje, kjer se za razliko od klasičnega načina gojitve, ne vlaga zaroda in ne izvaja vsakoletnih elektroizlovov. Pri novem načinu se sonaravna gojitev izvaja brez vlaganja zaroda, odlovi pa se izvajajo praviloma na 3 leta (lahko tudi več), kjer se odlovijo odrasle ribe in razredčijo tiste velikostne kategorije mladice, ki so v vodotoku najštevilčnejše, vse druge vrste pri elektro odlovu ostanejo v vodotoku. Na ta način se zmanjša vpliv elektroribolova, prav tako pri tem ne gre za popolni izlov, kot se pogosto zmotno trdi. Ponekod se je znotraj območij med letoma 2015 in 2018 izvajalo sonaravno gojitev na klasičen način.

Spremembe na področju izvajanja sonaravne vzreje predvideva že sprejeti program upravljanja rib v celinskih vodah RS do leta 2021. Usmeritve in cilji v zvezi s sonaravno vzrejo, navedeni v Programu so:

Usmeritve:

- racionalizacija sonaravne gojitve in zmanjševanje števila revirjev, ki so bili v preteklem obdobju namenjeni tej dejavnosti, nadaljevanje samo v revirjih v katerih je bil v preteklosti ugotovljen dober uspeh ob upoštevanju značilnosti lokalnih populacij in naravovarstvenih smernic;
- novih gojitvenih revirjev se ne določa;
- sonaravna gojitev soške postrvi na vodnem območju jadranskega morja in potočne postrvi v vodnem območju donavskega morja, se nadaljuje v revirjih z dobrim ali zelo dobrim uspehom vzreje (število izlovljenih mladice je večje kot 5 % od števila vloženega zaroda);
- pri sonaravni gojitvi se upoštevajo značilnosti lokalnih populacij.

Aktivnosti za doseganje cilja:

- sonaravna gojitev se izvaja le na način, da se v največji možni meri prepreči nadaljnji vnos rib, ki izvirajo iz domesticiranih ribogojniških linij;
- V revirjih s slabim uspehom (število izlovljenih mladice soške ali potočne postrvi je manjše kot 5 % od števila vloženega zaroda) se sonaravna vzreja opušča. V takih revirjih se glede na ekološko stanje v revirju določi drugačen način ribiškega upravljanja. V skladu z ekološkim stanjem revirja ter pomenom prisotne ribje združbe je nov način ribiškega upravljanja lahko

rezervat ali revir brez aktivnega upravljanja. Pri tem je treba upoštevati dejstvo, da lahko preveliko število rezervatov in rezervati brez pravih argumentov razvrednotijo status in pomen rezervatov.

Program upravljanja rib v celinskih vodah RS do leta 2021 (v nadaljevanju Program) je podlaga za izdelavo natančnejših načrtov ribiških območij in ribiško gojitvenih načrtov. V skladu z usmeritvami iz Programa so bili izdelani osnutki RGN, v katerih so navedene usmeritve in aktivnosti za doseganje cilja upoštevani, še dodatno pa se usklajujejo glede na naravovarstvene smernice. S sprejetjem novih RGN bo po naši oceni dosežena tudi izpolnitev navedenega cilja.

2.1.17 Cilj: »naravna drst«

Ciljne vrste/HT: sulec - Hucho hucho (Linnaeus, 1758)

Natura 2000 območja: Kolpa (SI3000175), Krka s pritoki (SI3000338), Ljubljanska - Gradaščica - Mali Graben (SI3000291), Ljubljansko barje (SI3000271), Nakelska Sava (SI3000201), Poljanska Sora Log - Škofja loka (SI3000237), Sava - Medvode – Kresnice (SI3000262), Savinja Grušovlje – Petrovče (SI3000309), Sora Škofja Loka - jez Goričane (SI3000155); Kočevsko (SI3000263),

Cilj je dosežen.

Aktivnosti za doseganje navedenega cilja se izvajajo. Pogoji za ohranjanje naravne drsti sulca je ohranjanje njegovega drstnega in življenjskega habitata znotraj območij ter zagotavljanje ustreznih prostih migracijskih poti odraslih spolno zrelih osebkov med življenjskim habitatom in drstišči. Aktivnosti, ki morajo to zagotavljati so v pristojnosti sektorja upravljanja z vodami, ne ribištva. Smukanje ne vpliva bistveno na naravno drst. Na drstiščih se posmuka le manjši delež populacije, ostale se pusti, da se naravno zdrstijo.

V letu 2013 je ZZRS v sodelovanju z ribiškimi družinami pričel izvajati popis drstišč sulca. V zbiranje podatkov so bile vključene vse ribiške družine, ki na tem območju upravljajo s sulčjimi revirji. Med letoma 2015 in 2017 je bila znotraj Natura 2000 območij potrjena drst sulca; znotraj območij so bila popisana drstišča sulca in opaženi sulci na drstnih jamah v drsti.

2.1.18 Cilj: »naravna starostna struktura v sistemu«

Ciljne vrste/HT: soška postrv - Salmo marmoratus Cuvier, 1829

Natura 2000 območja: Lipovšček (SI3000027)

Cilj je dosežen.

Aktivnosti za doseganje varstvenega cilja so nejasne; natančneje bi bilo treba definirati, katere aktivnosti so potrebne za zagotavljanje tega cilja. Glede na naše razumevanje navedenega varstvenega cilja ocenjujemo, da je le-ta izpolnjen že s sedanjim ribiškim upravljanjem. Vodotok Lipovšček je z vidika ribiškega upravljanja razdeljen na dva ribiška revirja, ki imata oba status rezervata. Gorvodni del ima status rezervata za ohranjanje populacij domorodnih vrst rib (R3), kamor se v smislu ribiškega upravljanja ne posega. Spodnji del revirja ima status rezervata za plemenke (R1); to je revir, namenjen pridobivanju spolnih produktov za gojitev domorodnih vrst rib (soške postrvi). Pri tej dejavnosti se ne posega v starostno strukturo ribjih populacij temveč gre za pridobivanje iker za nadaljnjo vzrejo, kar se je v preteklosti izkazalo kot ključno pri reševanju soške postrvi.

2.1.19 Cilj: »obrežna vegetacija«

Ciljne vrste/HT: primorski koščak - Austropotamobius pallipes (Lereboullet, 1858), dristavični spreletavec - Leucorrhinia pectoralis (Charpentier, 1825)

Natura 2000 območja: Dolina Vipave (SI3000226), Boreci (SI3000147), Velovlek (SI3000112)

Cilj ni dosežen.

Odstranjevanje obrežne vegetacije ni pristojnost ribištva ali del ribiškega upravljanja, temveč je pristojnost sektorja za upravljanje z vodami. Kakršnokoli odstranjevanje obrežne vegetacije ni v skladu z RGN, v RGN in naravovarstvenih usmeritvah prav tako ni nobenih omemb ohranjanja obrežne vegetacije v Vipavi. ZZRS pri izvajanju javne službe podaja smernice, usmeritve in projektne pogoje v zvezi z ohranjanjem obrežne vegetacije.

2.1.20 Cilj: »prisotnost vrste«

Ciljne vrste/HT: sulec - Hucho hucho (Linnaeus, 1758)

Natura 2000 območja: Mirna (SI3000059)

Cilj je delno dosežen.

Ohranjanje prisotnosti vrste znotraj območja ni le vprašanje ribiškega upravljanja, temveč je vezano tudi **na ohranjanje ustreznega habitata vrste znotraj območja in povezljivosti habitata**, kar je pristojnost sektorjev upravljanja z vodami in prostorom. V Mirni je bila prisotnost vrste med letoma 2015 in 2017 še potrjena; v letu 2015 so bila popisana dristišča vrste znotraj območja (BIOS, ZZRS). Kljub temu pa je mirenska populacija zaradi izgradnje verige hidroelektrarn na spodnji Savi ostala izolirana, zato je njen dolgoročen obstoj znotraj območja vprašljiv. Akumulacije namreč niso ustrezen življenjski prostor sulca. V novem RGN, ki je v fazi potrditve, ni načrtovano vlaganje ali smukanje sulca; dovoljen je letni uplen 1 sulca v revirju Mirna R2 in 1 sulca v revirju Mirna R3.

2.1.21 Cilj: »ribolov omejen na del nasipa pri iztočnem objektu«

Ciljne vrste/HT: belorepec - Haliaeetus albicilla (Linnaeus, 1758), čopasta črnica - Aythya fuligula (Linnaeus, 1758), konopnica - Anas strepera Linnaeus, 1758, kostanjevka - Aythya nyroca (Güldenstädt, 1770), močvirski martinec - Tringa glareola (Linnaeus, 1758), pepelasti lunj - Circus cyaneus (Linnaeus, 1766), rečni galeb - Larus ridibundus Linnaeus, 1766 ali Chroicocephalus ridibundus (Linnaeus, 1766), reglja - Anas querquedula Linnaeus, 1758, ribji orel - Pandion haliaetus (Linnaeus, 1758), rjava čaplja - Ardea purpurea (Linnaeus, 1766), rjavi lunj - Circus aeruginosus (Linnaeus, 1758), sivka - Aythya ferina Linnaeus, 1758, togotnik - Philomachus pugnax (Linnaeus, 1758), velika bela čaplja - Egretta alba (Cramp and Simmons, 1977) ali Casmerodius albus (Linnaeus, 1758), veliki škurh - Numenius arquata (Linnaeus, 1758), žerjav - Grus grus Portis, 1884

Natura 2000 območja: Črete (SI5000027)

Do cilja se ne moremo opredeliti.

Na območju Natura 2000 Črete se nahajata akumulaciji Medvedce in Požeg ter Rački ribniki - Požeg. Nobena od navedenih akumulacij ni predmet ribiškega upravljanja. Akumulacija Medvedce ima status objekta za gojenje rib in podeljeno vodno dovoljenje; po našem vedenju, se na tej akumulaciji ne izvaja ribolov. Znotraj tega območja so tudi Rački ribniki in akumulacija Požeg, kjer se izvaja gojenje rib; podeljeno je tudi vodno dovoljenje. Odgovorni nosilec za doseganje varstvenega cilja »*ribolov omejen na del nasipa pri iztočnem objektu*«, ki določa vključevanje naravovarstvenih smernic in mnenj v akte o podelitvi vodnih pravic, je Direkcija RS za vode, ki podeljuje vodne pravice.

Ugotavljamo tudi, da se na območju Natura 2000 Črete nahaja več stoječih vodnih teles, ki so med sabo ločena (akumulaciji Medvedce in Požeg ter Rački ribniki), hkrati pa cilj določa, da mora biti *ribolov*

omejen na del nasipa pri iztočnem objektu. Iz navedenega ni jasno, kje se nahaja omenjeni nasip – na kateri od akumulacij oz. ribniku. Do doseganja tega cilja se ne moremo opredeliti.

2.1.22 Cilj: »ribolov omejen na delu Ledavskega jezera«

Ciljne vrste/HT: čapljica - Ixobrychus minutus (Linnaeus, 1766)

Natura 2000 območja: Goričko (SI5000009)

Cilj je dosežen.

Cilj je izpolnjen že z obstoječim ribiškim upravljanjem, tudi med letoma 2015 in 2018. Že po sedanjem režimu je bil ribolov omejen le na manjši del Ledavskega jezera.

2.1.23 Cilji: »stalež rastlinojedih vrst rib, ki ne ogroža vodne vegetacije«; »stalež domorodnih rib, ki ne ogroža dvoživk« in »stalež domorodnih rib, ki ne ogroža kačjih pastirjev«

Ciljne vrste/HT: hribski urh - Bombina variegata (Linnaeus 1758), laška žaba - Rana latastei Boulenger, 1879, nižinski urh - Bombina bombina (Linnaeus, 1761), dlistavični spreletavec - Leucorrhinia pectoralis (Charpentier, 1825), Naravna evtrofna jezera z vodno vegetacijo zvez Magnopotamion ali Hydrocharition, štiriperesna marzilka - Marsilea quadrifolia (Linnaeus 1758), Trde oligo-mezotrofne voda z bentoškimi združbami parožnic (Chara spp.)

Natura 2000 območja: Dolina Vipave (SI3000226), Dolina Branice (SI3000225), Slovenska Istra (SI3000212), Trnovski gozd – Nanos (SI3000255), Podvinci (SI3000113), Velovlek (SI3000112), Notranjski trikotnik (SI3000232)

Do doseganja cilja se ni mogoče opredeliti.

Varstveni cilji so navedeni preširoko, da bi lahko ocenili ali so bili v zahtevanem obdobju izpolnjeni ali ne. Iz navedenega cilja, aktivnosti ali drugih določil PUN 2000 namreč ni razvidno, kakšni staleži rib ne ogrožajo ciljnih skupin. Potrebne so bolj natančne naravovarstvene usmeritve s strani ZRSVN, da bodo te aktivnosti lahko upoštevane v RGN po posameznih revirjih, ki se smatrajo kot problematični.

2.1.24 Cilj: »usklajena vlaganje in odvzem«

Ciljne vrste/HT: soška postrv - Salmo marmoratus Cuvier, 1829

Natura 2000 območja: Julijske Alpe (SI3000253), Soča z Volarjo (SI3000254), Kanomljica s pritoki (SI3000372), Trnovski gozd – Nanos (SI3000255)

Cilj je dosežen.

Izpolnjevanje cilja je zagotovljeno že s sedanjim ribiškim upravljanjem. Vlaganja soške postrvi se znotraj Natura 2000 območij izvajajo redno vsako leto, odvzem (uplen) pa je restriktivno uravnavan z večjo lovno mero od zakonsko predpisane (40 cm), ponekod celo 60 cm (tolminski ribiški okoliš) in kvoto (dovoljen odvzem 1 osebk na dan). Uplen soške postrvi ponekod celo ni dovoljen (Kanomljica s pritoki) in je dovoljen le ribolov na način »ujemi – izpusti«.

2.1.25 Cilj: »vodna vegetacija«

Ciljne vrste/HT: dristavični spreletavec - Leucorrhinia pectoralis (Charpentier, 1825)

Natura 2000 območja: Velovlek (SI3000112)

Do cilja se ne moremo opredeliti.

Odgovorni nosilec za doseganje varstvenega cilja »ohranjanje vodne vegetacije«, ki določa vključevanje naravovarstvenih smernic in mnenj v akte o podelitvi vodnih pravic, je Direkcija RS za vode, ki podeljuje vodne pravice. Do doseganja tega cilja se ne moremo opredeliti.

Velovlek je gojitveni revir RD Ptuj. Pogosto se ribnik močno zaraste z vodnimi makrofiti, ki prekrijejo celotno vodno površino, kar otežuje ribogojstvo. V novem RGN bodo vključene tudi usmeritve, ki se nanašajo na vodno vegetacijo.

2.2 ANALIZA UKREPA: Sektor varstvo narave, Monitoringi in raziskave ZZRS

Med letoma 2015 in 2018 smo izvedli monitoring naslednjih izbranih vrst rib. V nadaljevanju povzemamo bistvene ugotovitve; natančnejši pregled in obdelava podatkov ter ugotovitve in zaključki na podlagi pridobljenih rezultatov so predmet vsakega posameznega izdelanega poročila za monitoring populacije posamezne izbrane ciljne vrste rib. Ker se monitoring izbranih vrst rib izvaja v večletnih ciklih, smo v poročilu zajeli tudi podatke monitoringov ribjih vrst, ki se v obdobju med 2015 – 2018 niso izvedli, so bili pa izvedeni v letih pred obravnavanim obdobjem ter v letih 2019 in 2020 po navedenem obdobju. Na ta način so v poročilo vključeni monitoringi vseh izbranih vrst rib.

2.2.1 Ciljna vrsta: grba - *Barbus plebejus* Bonaparte, 1839

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring v letu 2013:

- Dolina Branice (SI3000225) – *cilj je dosežen.*
- Dolina Vipave (SI3000226) – *cilj je dosežen.*
- Idrijca s pritoki (SI3000230) – *cilj je dosežen.*
- Nadiža s pritoki (SI3000167) – *cilj je dosežen.*
- Reka (SI3000223) – *cilj je dosežen.*
- Slovenska Istra (SI3000212) – *cilj je dosežen.*
- Soča z Volarjo (SI3000254) – *cilj je dosežen.*

Monitoring grbe smo na Natura 2000 območjih izvajali v letu 2013. V okviru monitoringa smo potrdili prisotnost grbe znotraj vseh vzorčenih območjih Natura 2000. Grbo smo našli tudi izven Natura 2000 območij za vrsto in v njihovi bližini okolici. Večjo populacijo grbe smo z vzorčenji potrdili v spodnjem toku Idrijce. Prisotna je bila v Soči pod pregrado hidroelektrarne Avče, v Reki, ki teče na Hrvaško ter v mejni Idriji in Kožbanjščku. Stanje ohranjenosti grbe na območju Slovenije ocenjujemo kot ugodno. Izjema je le reka Soča, kjer stanje populacije grbe ocenjujemo kot neugodno, vendar je treba upoštevati tudi vpliv metode vzorčenja, saj je zaradi velikih globin reke Soče uspešnost ulova rib manjša. V zgornjem toku Soče smo tako našli zgolj posamezne skupine velikih osebkov grbe, srednje velikih osebkov v reki nismo našli, zato predvidevamo, da je populacija grbe na tem območju Soče prizadeta.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Grba, 2013.

Naslednji monitoring grbe se bo izvedel v letu 2021. V okviru projekta LIFE IP se bo v letu 2021 izvedlo vzorčenje grbe znotraj območja Slovenska Istra.

2.2.2 Ciljna vrsta: kapelj - *Cottus gobio* Linnaeus, 1758

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring do leta 2014:

- Območje Natura 2000 Dolina Vipave (SI3000226) – cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Drava (SI3000220) – cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Gračnica (SI3000308) – cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Idrijca s pritoki (SI3000230) – cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Julijske Alpe (SI3000253) – cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Kočevsko (SI3000263) – cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Kolpa (SI3000175) - cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Krakovski gozd (SI3000051) – cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Krmsko hribovje – Menišija (SI3000256) – cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Krka s pritoki (SI3000338) – cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Lahinja (SI3000075) - cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Ljubljansko barje (SI3000271) – cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Ljubljanska-Gradaščica-Mali Graben (SI3000291) – cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Nadiža s pritoki (SI3000167) – cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Nakelska Sava (SI3000201) – cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Nanoščica (SI3000126) – cilj ni dosežen
- Območje natura 2000 Poljanska Sora Log – Škofja Loka (SI3000237) – cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Radovna - most v Sr. Radovni- Jez HE Vintgar (SI3000133) – cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Radulja s pritoki (SI3000192) – cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Savinja Celje – Zidani Most (SI3000376) – cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Soča z Volarjio (SI3000254) – cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Sora Škofja Loka-jez Goričane (SI3000155) – cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Sotla s pritoki (SI3000303) – cilj ni dosežen
- Območje natura 2000 Trnovski gozd – Nanos (SI3000255) – cilj je dosežen

Monitoring kaplja smo na Natura 2000 območjih jadranskega povodja izvajali v letu 2014. V Sloveniji smo leta 2004 opredelili območja Natura 2000 za vrsto *Cottus gobio*. Leta 2005 je bila v Sloveniji opisana nova vrsta kaplja - barjanski kapelj (*Cottus metae*). Ker za vsa porečja še ni znano katera vrsta jih naseljuje, za potrebe poročanja o stanju Natura 2000 vrst obravnavamo kaplja (*Cottus gobio*) in barjanskega kaplja (*Cottus metea*) kot kapelj (*Cottus gobio*). V letih od 2007 do 2014 smo v Jadranskem povodju opravili 495 vzorčenj. Kaplja smo našli na 62 vzorčnih mestih, od tega je bilo 51 mest v območjih Natura 2000.

Kapelj je v Jadranskem povodju splošno razširjena vrsta. Po naših podatkih v tem povodju naseljuje Bačo, Cerknico, Idrijco, Jesenico, Kanomljico, Knežo, Koritnico, Otuško, Sevnico, Trebuščico, Nadižo, Lepeno, Tolminko, Učjo, Sočo, Hubelj, Vipavo in Rižano.

Kaplja smo zabeležili v vseh 6 območjih Natura 2000 jadranskega povodja, v katerih je kapelj kvalifikacijska vrsta. V Julijskih Alpah smo številčnost kaplja ocenili na vrednosti od manj kot 1 os./100 m² do 12 os./100 m², v Soči z Volarjo na 2 os./100 m², v Nadiži s pritoki na vrednosti od manj kot 1 os./100 m² do 14, v Idrijci s pritoki na vrednosti od manj kot 1 os./100 m² do 7 os./100 m², v Trnovskem gozdu – Nanos na vrednost manj kot 1 os./100 m² in v Dolini Vipave na vrednosti od 1 os./100 m² do 19 os./100 m². Večinoma dolžinsko frekvenčni histogrami kažejo jasno sliko o stabilni strukturi populacij, saj so bili na vzorčnih mestih prisotni vsi starostni razredi.

Monitoring kaplja v jadranskem povodju se bo izvedel v letu 2020. Monitoringi v donavskem povodju so načrtovani za leto 2021.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Kapelj, 2014.

2.2.3 Ciljna vrsta: primorska podust - Protochondrostoma genei (Bonaparte, 1839) ali Chondrostoma genei

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Območje Natura 2000 Dolina Vipave (SI3000226) – cilj je dosežen

Monitoring za primorsko podust na Natura 2000 območju Dolina Vipave je potekal med letoma 2007 in 2014. V tem obdobju smo v Vipavski dolini opravili 98 vzorčenj na 93 vzorčnih mestih. V Vipavski dolini prisotnosti primorske podusti nismo potrdili. Na podlagi številnih vzorčenj lahko z veliko verjetnostjo trdimo, da je primorska podust iz Vipavske doline izginila.

Oktober 2019 smo v potok Jevšček, ki je pritok Vipave na območju Natura 2000 v okviru projekta Life for Lasca, izpustili 46.000 mladice primorske podusti (starostni razredi od 0+ do 1+). Na podlagi monitoringa mesec in pol po vnosu sklepamo, da so se osebki po potoku razporedili in naselili vodne habitate. Vložene osebke smo našli slab kilometer dolvodno od mesta izpusta. V letu 2020 imamo v okviru istega projekta namen vložiti primorske podusti še v potok Močilnik in Ozlenšček.

V okviru projekta LIFE for LASCA smo na podlagi študije, ki temelji na analizi habitatov, analizi ribjih združb ter na podlagi zgodovinskih podatkov, ugotovili, da je poleg tujerodne podusti k izginotju primorske podusti v Vipavski dolini doprineslo tudi uničenje njenega življenjskega prostora. Zato smo decembra 2019 z dopisom pozvali vse ključne inštitucije v RS k sodelovanju pri preprečevanju poslabšanja ali uničenja tistih območij v Vipavski dolini, kjer se še nahajajo primerni habitati za primorsko podust.

Primorsko podust smo leta 2013 odkrili v vodotoku Kožbanjšček v Goriških Brdih, ki ni del območja Natura 2000 Dolina Vipave, niti del kateregakoli drugega območja Natura 2000. Naseljenost populacije v tem vodotoku smo ocenili na 20 os./100 m², kar kaže na razmeroma močno populacijo v tem delu porečja. Našli smo tako majhne oziroma mlade osebke (dolžina telesa 7 cm), kot tudi večje, starejše (dolžina telesa 18 cm) osebke, kar nakazuje na stabilnost populacije skozi čas. Zaradi intenzivnih posegov v življenjski prostor primorske podusti (interventni izlovi pred gradbenimi deli po odkritju vrste v letu 2013) smo v letu 2016 monitoring primorske podusti v Goriških Brdih ponovili. Ugotovili smo, da je populacija močno zmanjšana. Našli smo zgolj majhne osebke, številčnost populacije smo ocenili na le nekaj več kot 100 osebkov.

V letu 2019 je Ministrstvo za okolje in prostor v Goriških Brdih sprejelo Odredbo o začasnih prepovedih in omejitvi ravnanj v vodotokih, ki so habitat primorske podusti v Goriških brdih (Ur.L.RS, št. 47/2019, z dne 26.7. 2019). Odredba velja eno leto. Za podaljšanje odredbe še za eno leto smo v letošnjem letu skupaj z Zavodom RS za varstvo narave na pobudo Ministrstva za okolje in prostor že napisali strokovne podlage.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Primorska podust, 2014.

2.2.4 Ciljna vrsta: solinarika - *Aphanius fasciatus* (Valenciennes, 1821)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring do leta 2014:

- *Območje Natura 2000 Sečoveljske soline in estuarij Dragonje* (SI3000240) - *cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Strunjanske soline s Stjužo* (SI3000238) - *cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Škocjanski zatok* (SI3000252) - *cilj je dosežen*

Monitoring solinarke smo na Natura 2000 območjih izvajali do vključno leta 2014. Solinarke smo našli na vseh Natura 2000 območjih. V obeh solinah smo z opravljenimi vzorčenji ugotovili stabilno strukturo populacije z visokim številom majhnih (mladih) osebkov ter postopnim upadanjem številčnosti proti večjim velikostnim razredom. Podobno smo ugotovili tudi za Škocjanski zatok v decembru 2008, vendar slika na dolžinsko frekvenčnem histogramu ni tako jasna, ker smo ujeli veliko manj osebkov (22). V ulovu so bili tako majhni kot večji osebki.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Solinarika, 2015.

2.2.5 Ciljna vrsta: Soška postrv - *Salmo marmoratus* Cuvier, 1829

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring do leta 2014:

- *Idrijca s pritoki* (SI3000230) - *cilj je dosežen*
- *Julijske Alpe* (SI3000253) - *cilj je dosežen*
- *Kanomljica s pritoki* (SI3000372) - *cilj je delno dosežen*
- *Lipovšček* (SI3000027) - *cilj je delno dosežen*
- *Soča z Volarjo* (SI3000254) - *cilj je delno dosežen*
- *Trnovski gozd – Nanos* (SI3000255) - *cilj je dosežen*

Monitoring soške postrvi smo na Natura 2000 območjih izvajali do vključno leta 2014. Soško postrv smo našli na vseh šestih Natura 2000 območjih, kjer je kvalifikacijska vrsta. Za polovico vzorčenj vodotokov na območjih Natura 2000, kjer smo našli soško postrv, smo lahko ocenili naseljenost vrste. Za 56 % vzorčenj smo ocenili naseljenost vrste od manj kot 1 do 1 os./100 m², za 29 % vzorčenj 2-4 os./100 m², za 15 % vzorčenj pa smo naseljenost ocenili na več kot 4 os./100 m². Glede na rezultate vzorčenj ocenjena naseljenost soške postrvi v vodotokih Jadranskega povodja zelo variira.

Glede na podatke monitoringa soške postrvi in drugih znanih dejstvih o ogroženosti vrste smo ocenili, da je stanje ohranjenosti soške postrvi v Jadranskem povodju neugodno, vendar se izboljšuje. Predvidoma se bo monitoring soške postrvi izvajal v letu 2021.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Soška postrv, 2014.

2.2.6 Ciljna vrsta: velika senčica - Umbra krameri Walbaum, 1792

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območji, kjer se je izvedel monitoring leta 2015:

- Območje Natura 2000 Mura (SI3000215) – cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Drava (SI3000253) – cilj ni dosežen

V okviru monitoringa smo znotraj Natura 2000 območij za veliko senčico prisotnost vrste potrdili le na območju Mura, medtem ko vrste na Natura 2000 območju Drava z vzorčenjem s tem monitoringom nismo potrdili.

Glede na rezultate vzorčenj recentnih raziskav velike senčice na Natura 2000 območju Mura ocenjujemo, da je vrsta trenutno vsaj v nekaterih mrtvicah v ugodnem stanju. Mrtvice in mrtvi rokavi Mure spadajo med najbolj ogrožene habitate v Sloveniji, zato so za ohranjanje dobrega stanja vrste potrebni aktivni ukrepi zaščite obstoječih mrtvic.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Velika senčica, 2015.

2.2.7 Ciljna vrsta: grbasti okun - Gymnocephalus baloni (Holcík & Hensel, 1974)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območje, kjer se je izvedel monitoring leta 2015:

- Območje Natura 2000 Drava (SI3000253) - Cilj je delno dosežen.

V okviru monitoringa smo znotraj Natura 2000 območij prisotnost vrste potrdili na območju Drava. Vzorčenja med letoma 2013 in 2015 so razkrila nove podatke o razširjenosti vrste, vendar je podatkov o številčnosti in demografski strukturi populacije ter njenih ekoloških zahtevah še vedno premalo, da bi lahko ocenili stanje ohranjenosti vrste v Sloveniji. Potrebne so nadaljnje raziskave.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Grbasti okun, 2015.

2.2.8 Ciljna vrsta: blistavec - *Telestes souffia* (Risso, 1827) ali *Leuciscus souffia* Risso, 1827 in primorski blistavec - *Telestes muticellus* (Bonaparte, 1837)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring leta 2015:

- Območje Natura 2000 Gračnica (SI3000308)- Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Ljubljana – Gradaščica – Mali graben (SI3000291)- Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Ljubljansko barje (SI3000271) - Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Ložnica s Trnavo (SI3000390) - Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Mirna (SI3000059) - Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Nadiža s pritoki (SI3000167)-Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Idrijca s pritoki (SI3000230)-Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Poljanska Sora Log – Škofja Loka (SI 3000237) - Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Radulja s pritoki (SI3000192) - Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Sava – Medvode - Kresnice (SI3000262) - Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Soča z Volarjo (SI3000254)- Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Sora Škofja Loka – jez Goričane (SI3000155) - Cilj je dosežen

V preteklosti sta bila blistavec in primorski blistavec obravnavana kot ena vrsta (*Leuciscus souffia*), nekoliko kasneje kot dve različni podvrsti; blistavec kot *Leuciscus souffia agassizi* in primorski blistavec (*Leuciscus souffia muticellus*; Povž in Sket, 1990). Danes se obravnavata kot dve ločeni, domorodni vrsti.

Z monitoringom v letu 2015 smo prisotnost blistavca potrdili na vseh navedenih območjih Natura 2000, ki so bila razglašena za blistavca, razen na enem. Blistavca nismo našli le na območju Natura 2000 Voglajna pregrada Tratna – izliv v Savinjo, za to vrsto se po novem aktivnosti PUN ne izvajajo več. Glede na rezultate monitoringa lahko ocenimo, da je stanje ohranjenosti blistavca v celinski in alpski biogeografski regiji ugodno, saj se le-to od razglasitve območij Natura 2000 za blistavca ni drastično spremenilo.

Prisotnost primorskega blistavca smo potrdili na vseh območjih Natura 2000, ki so bila razglašena za primorskega blistavca: Idrijca s pritoki, Nadiža s pritoki in Soča z Volarjo. Glede na rezultate monitoringa lahko ocenimo, da je stanje ohranjenosti primorskega blistavca v alpski biogeografski regiji neugodno. Res je, da smo z novejšimi raziskavami vrsto odkrili tudi v reki Nadiži, kjer je po naši oceni stanje ohranjenosti vrste ugodno. V ostalih vodotokih območja je primorski blistavec redkejši; številčnost je nizka.

Zaenkrat so bile opravljene preliminarne genetske raziskave na podlagi mitohondrijske DNA. Rezultati kažejo da reko Nadižo poseljuje primorski blistavec, reko Idrijco blistavec, v Soči pa sta prisotni obe vrsti. Analiza na podlagi mitohondrijske DNA ne izključuje prisotnosti križancev med obema vrstama, zato so za natančno določitev genetske strukture populacije blistavca in primorskega blistavca na območju Soče v prihodnosti potrebne natančnejše genetske raziskave.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Blistavec in primorski blistavec, 2015.

2.2.9 Ciljna vrsta: primorska belica - *Alburnus arborella* (Bonaparte, 1841) ali *Alburnus albidus* (Costa, 1838)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območje, kjer se je izvedel monitoring leta 2015:

- *Območje Natura 2000 Dolina Vipave (SI3000226) - Cilj je dosežen*

Z monitoringom smo prisotnost vrste leta 2015 potrdili na edinem zanjo določenem območju Natura 2000: Dolina Vipave. Glede na rezultate monitorniga lahko ocenimo, da je stanje ohranjenosti primorske belice v celinski biogeografski regiji ugodno, saj je stanje od razglasitve območij Natura 2000 ostalo nespremenjeno oz. smo odkrili tudi nova nahajališča primorske belice v in izven Vipavske doline.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Primorska belica, 2015.

2.2.10 Ciljna vrsta: mazenica - *Leucos aula* (Bonaparte, 1841) ali *Rutilus rubilio* (Bonaparte, 1837)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območje, kjer se je izvedel monitoring leta 2015:

- *Območje Natura 2000 Dolina Vipave (SI3000226)- Cilj je dosežen.*

Z monitoringom smo prisotnost vrste potrdili na edinem zanjo določenem območju Natura 2000: Dolina Vipave. Glede na rezultate monitorniga lahko ocenimo, da je stanje ohranjenosti mazenice v celinski biogeografski regiji ugodno, saj je stanje od razglasitve območij Natura 2000 ostalo nespremenjeno oz. smo odkrili tudi nova nahajališča mazenice v Vipavski dolini.

Le na dveh vzorčnih mestih smo imeli dovolj podatkov za prikaz demografske strukture populacij (več kot 30 osebkov).

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Mazenica, 2015.

2.2.11 Ciljna vrsta: pohra - *Barbus balcanicus* Kotlík, Tsigenopoulos, Ráb & Berrebi, 2002 ali *Barbus meridionalis* A. Risso, 1827

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring leta 2016:

- Območje Natura 2000 Dolina Vipave (SI3000226) – Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Dravinja s pritoki (SI3000306) – Cilj je dosežen.
- Območje Natura 2000 Gračnica (SI3000308) – Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Idrijca s pritoki (SI3000230) – Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Kočevsko (SI3000263) - Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Kolpa (SI3000175) - Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Krka s pritoki (SI3000338) - Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Krakovski gozd (SI3000051) - Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Lahinja (SI3000075) – Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Ljubljanska - Gradaščica - Mali Graben (SI3000291) - Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Ljubljansko barje (SI3000271) - Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Ložnica s Trnavo (SI3000390) – Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Mirna (SI3000059) – Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Nadiža s pritoki (SI3000167) – Cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Radulja s pritoki (SI3000192) - Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Poljanska Sora Log-Škofja Loka (SI3000237) – Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Reka (SI3000223) – Cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Savinja Grušovlje - Petrovče (SI3000309) – Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Sora Škofja Loka - jez Goričane (SI3000155) – Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Soča z Volarjo (SI3000254) – Cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Sotla s pritoki (SI3000303) – Cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Zabiče (SI3000222) – Cilj ni dosežen

Med letoma 2010 - 2016 smo prisotnost pohre potrdili na vseh 15 območjih Natura 2000 v donavskem porečju, kjer je pohra kvalifikacijska vrsta. Ocenjujemo, da je ohranitveno stanje pohre na območjih Natura 2000 Dravinja s pritoki, Savinja Grušovlje – Petrovče, Gračnica, Lahinja, Poljanska Sora Log-Škofja Loka, Mirna in Ložnica s Trnavo ugodno. Ocene stanja ohranjenosti vrste na ostalih Natura 2000 območjih, kjer je pohra kvalifikacijska vrsta, zaradi pomanjkanja podatkov ne moremo zanesljivo podati. Nadaljnje ciljne raziskave so potrebne za natančnejšo določitev velikosti populacije na teh lokacijah. Na Natura 2000 območju Sotla s pritoki vzorčenja zaradi prisotnosti žičnate ograje na brežini na slovenski strani državne meje nismo mogli izvesti. Na Natura 2000 območjih jadranskega povodja Nadiža s pritoki, Reka, Zabiče, Soča z Volarjo, Dolina Vipave in Idrijca s pritoki je bil monitoring izveden v letu 2013. Na Natura 2000 območjih Nadiža s pritoki, Reka, Zabiče in Soča z Volarjo z vzorčenji nismo potrdili prisotnosti pohre. Prisotnost pohre smo potrdili na območju Dolina Vipave in Idrijca s pritoki.

Monitoring Natura 2000 območij jadranskega povodja se bo ponovil v letu 2020.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilih MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Pohra, 2016 in MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Pohra (jadransko povodje), 2013.

2.2.12 Ciljna vrsta: smrkež - *Gymnocephalus schraetser* (Linnaeus, 1758)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območje, kjer se je izvedel monitoring leta 2018:

- *Območje Natura 2000 Mura (SI3000215) – Cilj ni dosežen.*

Z izvedenim monitoringom prisotnosti vrste na Natura 2000 območju Mura z vzorčenjem nismo potrdili, zato stanja ohranjenosti smrkeža na območju Slovenije ne moremo ovrednotiti. Prisotnost vrste v reki Muri zaradi pomanjkanja recentnih najdišč ostaja vprašljiva.

Za razjasnitev vprašanja prisotnosti vrste v Sloveniji predlagamo uvedbo monitoringa z uporabo okoljske DNA.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Smrkež, 2018.

2.2.13 Ciljna vrsta: pezdirk - *Rhodeus amarus* (Bloch, 1782) ali *Rhodeus sericeus amarus* (Bloch, 1782)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring leta 2018:

- *Območje Natura 2000 Drava (SI 3000220) - Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Goričko (SI 3000221) - Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Kolpa (SI 3000175)- Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Krakovski gozd (SI 3000051) - Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Krka s pritoki (SI 3000338)- Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Lahinja (SI 3000075)- Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Ljubljansko barje (SI 3000271) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Ložnica s Trnavo (SI 3000390) - Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Mura (SI 3000215)- Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Radulja s pritoki (SI 3000192) - Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Sotla s pritoki (SI 3000303) - Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Voglajna pregrada Tratna – izliv v Savinjo (SI 3000068)- Cilj je dosežen*

Z izvedenim monitoringom smo prisotnost vrste potrdili na vseh navedenih Natura 2000 območjih. Stanje ohranjenosti pezdirka znotraj celinske biogeografske regije Slovenije ocenjujemo kot ugodno. V alpski biogeografski regiji (Ljublanica in pritoki od izvira do Ljubljane) ocene stanja zaradi nezadostnih podatkov ne moremo podati. Potrebne so nadaljnje ciljne raziskave.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Pezdirk, 2018.

2.2.14 Ciljna vrsta: Keslerjev globoček - *Romanogobio kesslerii* (Dybowski, 1862) ali *Gobio kessleri* Dybowski, 1862

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring leta 2016:

- Območje Natura 2000 Kolpa (SI3000175) – Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Krka s pritoki (SI3000338) - Cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Lahinja (SI 3000075) – Cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Mura (SI3000215) – Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Sotla s pritoki (SI3000303) - Cilj ni dosežen

Z izvedenim monitoringom smo prisotnost vrste potrdili na Natura 2000 območjih Mura in Kolpa. Prisotnosti keslerjevega globočka nismo potrdili na Natura 2000 območjih Lahinja in Krka s pritoki. Stanje ohranjenosti keslerjevega globočka znotraj Natura 2000 območij Kolpa in Mura ocenjujemo kot ugodno. Za ostala območja stanja ohranjenosti vrste zaradi pomanjkanja podatkov ne moremo podati. Potrebne so nadaljnje ciljne raziskave.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Keslerjev globoček, 2016.

2.2.15 Ciljna vrsta: sabljarka - *Pelecus cultratus* (Linnaeus, 1758)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območje, kjer se je izvedel monitoring leta 2018:

- Območje Natura 2000 Mura (SI 3000215) – Cilj ni dosežen

Z izvedenim monitoringom prisotnosti vrste v Natura 2000 območju Mura z vzorčenji nismo potrdili, zato stanja ohranjenosti te vrste na območju Slovenije ni mogoče ovrednotiti. Glede na občasno pojavljanje sabljark v Sloveniji je potrebno vzorčenja za monitoring vrste prilagoditi glede na obdobje, ko so v Muri zaznane jate sabljark, pri čemer je nujno sodelovanje z lokalnimi ribiškimi družinami in ribiči, ki lahko o zaznani prisotnosti sabljark obvestijo ZZRS. Menimo, da je za detekcijo vrste in razjasnitev frekvence pojavljanja v Muri smiselna vzpostavitev monitoringa z okoljsko DNA.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Sabljarka, 2018.

2.2.16 Ciljna vrsta: platnica - *Rutilus virgo* (Heckel, 1852) ali *Rutilus pigus* (Lacépède, 1803)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring leta 2018:

- *Območje Natura 2000 Dravinja s pritoki (SI3000306) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Kolpa (SI3000175) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Krka s pritoki (SI3000338) - Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Lahinja (SI3000075) - Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Ljubljanka - Gradaščica – Mali Graben (SI3000291) - Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Ljubljansko barje (SI3000271) - Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Mirna (SI3000059) - Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Sava Medvode – Kresnice (SI3000262) - Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Savinja Celje – Zidani most (SI3000376) - Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Sotla s pritoki (SI3000303) - Cilj je delno dosežen*
- *Območja Natura 2000 Spodnja Sava (SI3000304) - Cilj je delno dosežen*

Z izvedenim monitoringom smo prisotnost vrste potrdili na vseh navedenih Natura 2000 območjih, razen na območju Sotla s pritoki, kjer vzorčenja zaradi prisotnosti žičnate ograje na brežini na slovenski strani državne meje nismo mogli izvesti.

Analizo demografske strukture populacij platnice smo lahko izvedli le znotraj območij Natura 2000 Lahinja, Krka s pritoki, Savinja Celje – Zidani most in Mirna. Analiza demografske strukture v zgoraj naštetih območjih kaže prisotnost vseh starostnih razredov na Natura 2000 območjih Lahinja in Krka s pritoki. Na Natura 2000 območju Savinja Celje – Zidani most so odsotni najstarejši osebki. Na Natura 2000 območju Mirna smo prisotnost najmlajših osebkov potrdili le z vzorčenjem leta 2017, povsod manjkajo osebki starejši od petih let.

Z monitoringi med letoma 2013 in 2018 platnice na Natura 2000 območju Dravinja s pritoki nismo potrdili. V okviru projekta Life IP smo leta 2019 na tem območju ujeli en sam osebek. Od izliva v Dravo do meje Natura 2000 območja na Dravinji imamo evidentiranih 7 neprehodnih pregrad, ki ribam onemogočajo gorvodno migracijo, znotraj območja so prisotne še 3 neprehodne pregrade na spodnjem delu območja. Verjetno je, da so pred izgradnjo velikih pregrad platnice iz Drave zahajale na območje Natura 2000, kar jim sedaj preprečujejo neprehodne pregrade. Druga možnost za odsotnost platnice iz območja je neprimernost habitata v Natura 2000 območju Dravinja za vrsto. Platnice, zabeležene v uplenu ribičev v preteklosti so morda posledica zabeleženih (med 1998 in 2000) in ne zabeleženih vlaganj ribičev na tem območju (pred letom 1986). V Dravinji so prisotni tudi drugi dejavniki, ki morda vplivajo na sedanjo kvaliteto oz. neprimernost habitata za platnico, kot so na primer onesnaževanje vode ter hidromorfološke spremembe struge. Za razjasnitev statusa platnice znotraj Natura 2000 območja Dravinja s pritoki so potrebne ciljne raziskave.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Platnica, 2018 (osnutek) in v poročilu Stanje platnice (*Rutilus virgo*) na Natura 2000 območju Dravinja s pritoki (projekt LIFE-IP NATURA.SI - LIFE17 IPE/SI/000011, Akcija A.1.2; januar 2020) .

2.2.17 Ciljna vrsta: pegunica - *Alburnus sarmaticus* Freyhof in Kottelat, 2007 ali *Chalcalburnus chalcoides* (Güldenstädt, 1772)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območje, kjer se je izvedel monitoring leta 2017:

- Območje Natura 2000 Kolpa (SI3000175) – Cilj je delno dosežen.

Do nedavnega je veljalo, da se v Sloveniji pojavlja vrsta pegunica *Alburnus sarmaticus*, novejša raziskava Bogutskaya in sod. (2017) pa je pokazala da gre za ločeno vrsto savska pegunica (*Alburnus sava* Bogutskaya, Zupančič, Jelić, Diripasko, Naseka, 2017). Ta vrsta je pri nas prisotna le v reki Kolpi, ki je v Sloveniji tudi edino Natura 2000 območje za to vrsto. V okviru monitoringa smo potrdili nova nahajališča savske pegunice znotraj Natura 2000 območja Kolpa, tako v spodnjem kot v srednjem toku reke Kolpe. Ocene stanja ohranjenosti savske pegunice v Sloveniji zaradi pomanjkanja podatkov ni mogoče podati. Zaključimo lahko le, da je vrsta v Kolpi malo številčna in redka, zato je populacijo v Kolpi treba upoštevati kot ogroženo. Za boljše poznavanje ekoloških značilnosti vrste, stanja ohranjenosti vrste znotraj območja in natančnejšo opredelitev dejavnikov ogrožanja in aktivnosti varovanja in ohranjanja vrste v Kolpi so potrebne ciljne raziskave.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Pegunica (*Alburnus sava*), 2017.

2.2.18 Ciljna vrsta: sulec - *Hucho hucho* (Linnaeus, 1758)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring leta 2018:

- Območje Natura 2000 Kočevsko (SI3000263) – Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Kolpa (SI3000175) - Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Krka s pritoki (SI3000175) - Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Ljubljansko barje (SI3000271) - Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Ljubljanska - Gradaščica – Mali Graben (SI3000291) - Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Nakelska Sava (SI3000201)- Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Sava Medvode – Kresnice (SI3000262) - Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Savinja Grušovlje – Petrovče (SI3000309) - Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Sora Škofja loka – jez Goričane (SI3000155) - Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Poljanska Sora Log – Škofja Loka (SI3000237) - Cilj je dosežen

Z izvedenim monitoringom smo prisotnost vrste potrdili na vseh navedenih Natura 2000 območjih.

V alpski biogeografski regiji stanje populacij sulca zaradi razdrobljenosti in nepovezanosti populacij ocenjujemo kot nezadostno. Prav tako kot nezadostno ocenjujemo habitat sulca znotraj regije. Znotraj celinske biogeografske regije je stanje vrste še slabše, saj se je zaradi izgradnje verige hidroelektrarn na spodnji Savi zmanjšalo območje razširjenosti sulca, ki je iz spodnjega dela Save izginil. Posledica izgradnje verige hidroelektrarn je tudi izoliranost populacij sulca v Mirni in Krki, vprašljiva pa je tudi

povezanost savinjske populacije sulca s savsko. V Muri in Dravi je sulec skoraj izginil oziroma je izjemno redek. Stanje populacij in habitata znotraj regije za vrsto ocenjujemo kot slabo. V zadnjih letih je bila opažena drst sulca v kanalu Mure pri Sladkem vrhu, kar lahko kaže na točkovno izboljšanje stanja vrste na tem območju. Za izboljšanje stanja so potrebne nadaljnje aktivnosti.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Sulec, 2018 (osnutek).

2.2.19 Ciljna vrsta: bolen - *Aspius aspius* (Linnaeus, 1758)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring leta 2018:

- območje Natura 2000 Drava (SI3000220) – Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Krka s pritoki (SI3000338) – Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Mura (SI3000215) – Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Sotla s pritoki (SI3000303) – Cilj ni dosežen

Z izjemo Natura 2000 območja Sotla s pritoki, kjer vzorčenja zaradi prisotnosti žičnate ograje na brežini na slovenski strani državne meje nismo mogli izvesti, smo prisotnost vrste potrdili na vseh Natura 2000 območjih, kjer je bolen kvalifikacijska vrsta.

Podatki o velikosti populacij so zaradi bioloških značilnosti in težavnosti vzorčenja vrste pomanjkljivi oz. omejeni na posamične najdbe. Za pridobitev podatkov o velikosti populacije in populacijskih trendov so potrebne nadaljnje ciljne raziskave.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Bolen, 2018.

2.2.20 Ciljna vrsta: velika nežica - *Cobitis elongata* Heckel & Kner, 1858

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring leta 2017:

- območje Natura 2000 Kočevsko (SI3000263) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Kolpa (SI3000175) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Krka s pritoki (SI3000338) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Ljublanica – Gradaščica – Mali graben (SI3000291) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Mirna (SI3000059) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Poljanska Sora Škofja Loka – jez Goričane (SI3000155) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Radulja s pritoki (SI3000192) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Savinja Celje – Zidani most (SI3000376) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Sotla s pritoki (SI3000303) - Cilj je delno dosežen

Za zanesljivo oceno stanja ohranjenosti vrste v Sloveniji je trenutno predvsem z vidika demografske strukture populacij na voljo premalo podatkov, da bi oceno lahko zanesljivo podali. Na Natura 2000 območjih, kjer je velika nežica kvalifikacijska vrsta, je vrsta večinoma splošno razširjena; izjema je Natura 2000 območje Radulja s pritoki, kjer je vrsta redkejša, vendar je na mestih, kjer se pojavlja, številčna. Za uspešnejše vzorčenje, ki bo omogočalo uspešnejši ulov najmanjših osebkov, je treba v prihodnje raziskave usmeriti tudi v izboljšanje učinkovitosti elektroribolova v smislu razvoja in testiranja novih metod.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Velika nežica, 2017.

2.2.21 Ciljna vrsta: upiravec - Zingel streber (Siebold, 1863)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring leta 2017:

- območje Natura 2000 Drava (SI3000220) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Kolpa (SI3000175) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Krka s pritoki (SI3000338) – Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Mura (SI3000215) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Sotla s pritoki (SI3000303) - Cilj je delno dosežen

Z izjemo Natura 2000 območja Sotla s pritoki, kjer vzorčenja zaradi prisotnosti žičnate ograje na brežini na slovenski strani državne meje nismo mogli izvesti, smo prisotnost upiravca potrdili na vseh Natura 2000 območjih, kjer je upiravec kvalifikacijska vrsta. Na Natura 2000 območjih Mura in Kolpa je vrsta razširjena na celotnem območju, na Natura 2000 območjih Krka s pritoki in Drava pa je upiravec redek, saj je prisoten le na nekaj nahajališčih znotraj znanega območja razširjenosti. Ocene številčnosti upiravca so bile nizke na vseh Natura 2000 območjih, kar je verjetno tudi posledica ekoloških značilnosti vrste in nekoliko težavnejšega vzorčenja specifičnih habitatov, ki jih upiravec poseljuje. Ocene stanja ohranjenosti upiravca v Sloveniji zaradi pomanjkanja podatkov ni mogoče zanesljivo podati. S primerjavo med Natura 2000 območji lahko zaključimo, da je stanje vrste na Natura 2000 območjih Mura in Kolpa najugodnejše, medtem ko je na območju Drava slabo. Kaj se z vrsto dogaja v Natura 2000 območju Krka s pritoki, bodo pokazala prihodnja vzorčenja.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Upiravec, 2018.

2.2.22 Ciljna vrsta: navadna nežica - *Cobitis elongatoides* Bacescu & Maier, 1969 ali *Cobitis taenia* Linnaeus, 1758

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring leta 2017:

- območje Natura 2000 Drava (SI3000306) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Goričko (SI3000221) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Kolpa (SI3000175) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Krakovski gozd (SI3000051) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Krka s pritoki (SI3000338) – Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Ljubljanska – Gradaščica – Mali graben (SI 3000291) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Ljubljansko Barje (SI3000271) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Ložnica s Trnavo (SI3000390) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Mirna (SI3000059) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Mura (SI3000059) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Radulja s pritoki (SI3000192) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Savinja Celje– Zidani most (SI3000376) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Sotla s pritoki (SI3000303) - Cilj je delno dosežen
- območje Natura 2000 Stanetinski in Kupetinski potok (SI3000069) - Cilj je delno dosežen

V okviru izvedenega monitoringa smo prisotnost vrste potrdili na vseh Natura 2000 območjih, kjer je navadna nežica kvalifikacijska vrsta, z izjemo znotraj Natura 2000 območju Savinja Celje – Zidani most. Analiza demografske strukture populacije se je tudi pri navadni nežici izkazala za težavno zaradi pomanjkanja osebkov najmanjših velikostnih razredov v vzorcih. Za uspešnejše vzorčenje, ki bo omogočalo uspešnejši ulov najmanjših osebkov, je treba v prihodnje raziskave usmeriti tudi v izboljšanje učinkovitosti elektroribolova v smislu razvoja in testiranja novih metod.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Navadna nežica, 2017.

2.2.23 Ciljna vrsta: čep - *Zingel zingel* (Linnaeus, 1766)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območji, kjer se je izvedel monitoring leta 2016:

- Območje Natura 2000 Mura (SI3000215) – Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Zgornja Drava s pritoki (SI3000172) – Cilj je delno dosežen

V okviru monitoringa smo prisotnost vrste potrdili na obeh Natura 2000 območjih, kjer je čep kvalifikacijska vrsta. Na podlagi do sedaj zbranih podatkov in ugotovljenega stanja na terenu lahko ocenimo, da je najugodnejše stanje vrste v Sloveniji znotraj Natura 2000 območja Mura. V reki Dravi je stanje populacije čepa v slabem ohranitvenem stanju. Populacija je redka, številčno slabo zastopana,

hkrati pa je zaradi verige neprehodnih hidroenergetskih pregrad razdrobljena na več manjših populacij, ki med sabo niso povezane.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Čep, 2016.

2.2.24 Ciljna vrsta: činklja - *Misgurnus fossilis* (Linnaeus, 1758)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring leta 2016:

- *Območje Natura 2000 Dobrava – Jovsi (SI3000268) – Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Krakovski gozd (SI3000051) – Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Krka s pritoki (SI3000338) – Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Ljubljansko Barje (SI3000271) – Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Mura (SI3000215) – Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Rinža (SI3000129) – Cilj je dosežen*
- *Območje Natura 2000 Stanetinski in Kupetinski potok (SI3000069) – Cilj je dosežen*

Z izvedenim monitoringom smo prisotnost vrste potrdili na Natura 2000 območjih Mura, Dobrava - Jovsi, Krakovski gozd – Krka in Ljubljansko Barje. Na območjih Rinža, Stanetinski in Kupetinski potok ter Krka s pritoki prisotnost činklje ni bila potrjena. Glede na pridobljene podatke v okviru monitoringa lahko potrdimo, da je činklja na območjih Natura 2000 Ljubljansko barje in Krakovski gozd redka vrsta. Najugodnejše stanje vrste v Sloveniji je na Natura 2000 območju Mura, kjer se činklja pojavlja v številnih mrtvicah in rokavih ter je v primerjavi z drugimi območji tudi najbolj številčna. Zaskrbljujoča je le razmeroma nizka številčnost vrste, kar je lahko posledica omejitev metode vzorčenja ali dejanskega slabega stanja populacij. Številčnosti populacij činklje so v primerjavi z drugimi vrstami rib nizke na vseh območjih.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Činklja, 2016.

2.2.25 Ciljna vrsta: beloplavuti globoček - *Romanogobio vladykovi* (Fang, 1943) ali *Gobio albipinnatus* Lukasch, 1933

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring leta 2016:

- Območje Natura 2000 Drava (SI3000220) – Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Grabonoš (SI3000228) – Cilj ni dosežen
- Območje Natura 2000 Krka s pritoki (SI3000338) – Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Mura (SI3000215) – Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Savinja Celje – Zidani most (SI3000376) – Cilj je dosežen
- Območje Natura 2000 Sotla s pritoki (SI3000303) – Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Stanetinski in Kupetinski potok (SI3000069) – Cilj ni dosežen

Znotraj Natura 2000 območij, kjer je beloplavuti globoček kvalifikacijska vrsta, smo prisotnost vrste z izvedenim monitoringom potrdili na Natura 2000 območjih Mura, Drava, Savinja Celje – Zidani most, Sotla s pritoki in Krka s pritoki. Prisotnosti vrste nismo potrdili v Natura 2000 območjih Grabonoš in Stanetinski in Kupetinski potok. Na Natura 2000 območju Sotla s pritoki vzorčenja zaradi prisotnosti žičnate ograje na brežini na slovenski strani državne meje v letu 2016 nismo mogli izvesti; podali smo oceno za odsek Sotle pri Rakovcu.

Stanje ohranjenosti beloplavutega globočka znotraj Natura 2000 območij Mura in Savinja Celje Zidani most ocenjujemo kot ugodno, na območju Drava pa kot nezadostno. Za ostala območja stanja ohranjenosti vrste zaradi pomanjkanja podatkov ne moremo podati.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Beloplavuti globoček, 2016.

2.2.26 Ciljna vrsta: zlata nežica - *Sabanejewia balcanica* (Karaman, 1922) ali *Sabanejewia aurata* (De Filippi, 1863)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring leta 2017:

- Območje Natura 2000 Dravinja s pritoki (SI3000306) - Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Kočevsko (SI3000263) - Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Kolpa (SI3000175) - Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Krka s pritoki (SI3000338) – Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Lahinja (SI3000075) - Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Ljubljana – Gradaščica – Mali graben (SI3000291) - Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Ložnica s Trnavo (SI3000390) - Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Poljanska Sora Škofja Loka – jez Goričane (SI3000155) - Cilj je delno dosežen
- Območje Natura 2000 Radulja s pritoki (SI3000192) - Cilj je delno dosežen

- *Območje Natura 2000 Sotla s pritoki (SI3000303) - Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Voglajna pregrada Tratna – izliv v Savinjo (SI3000068) - Cilj je delno dosežen*

Z izvedenim monitoringom smo prisotnost vrste potrdili na vseh Natura 2000 območjih, kjer je zlata nežica kvalifikacijska vrsta, z izjemo znotraj Natura 2000 območja Lahinja. Analiza demografske strukture populacije se je tudi pri zlati nežici izkazala za težavno zaradi pomanjkanja osebkov najmanjših velikostnih razredov v vzorcih. Tudi kadar so najmanjši osebki na vzorčnem mestu prisotni, je stopnja njihove ulovljivosti zelo majhna, saj so slabo vidni in težko ulovljivi.

Ocene stanja ohranjenosti zlate nežice v Sloveniji zaradi pomanjkanja podatkov o demografski strukturi populacij ni mogoče zanesljivo podati. Vrsto ogroža uničevanje habitata, predvsem so problematične neustrezne regulacije vodotokov, zaradi katerih se zmanjšujeta površina in število za zlato nežico ustreznih habitatov na odsekih vodotokov, kjer se odlagajo nanosi drobno zrnatega substrata.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Zlata nežica, 2017.

2.2.27 Ciljna vrsta: donavski potočni piškur - Eudontomyzon vladykovi (Oliva & Zanandrea, 1959)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring leta 2017:

- *Območje Natura 2000 Curnovščica (SI3000333) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Čolniški potok s pritoki (SI3000321) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Dravinja s pritoki (SI3000306) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Gračnica (SI3000308) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Gradac (SI3000062) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Goričko (SI3000221) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Ježevcevec (SI3000006) – Cilj ni dosežen*
- *Območje Natura 2000 Kandrše – Drtjščica (SI3000205) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Kočevsko (SI3000263) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Kolpa (SI3000175) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Krakovski gozd (SI3000051) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Krka s pritoki (SI3000338) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Lahinja (SI3000075) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Ljubljanska – Gradaščica – Mali graben (SI3000291) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Ljubljansko barje (SI3000271) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Mišja dolina (SI3000297) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Mura (SI3000215) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Radulja s pritoki (SI3000192) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Rinža (SI3000129) – Cilj ni dosežen*
- *Območje Natura 2000 Sava Medvode – Kresnice (SI3000262) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Sora Škofja loka – jez Goričane (SI3000155) – Cilj je delno dosežen*

- *Območje Natura 2000 Sotla s pritoki (SI3000303) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Stanetinski in Kupetinski potok (SI3000069) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Suhadolski potok (SI3000332) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Volčke (SI3000213) – Cilj je delno dosežen*

Z izvedenim monitoringom smo prisotnost vrste potrdili na dvaindvajsetih Natura 2000 območjih, kjer je donavski potočni piškur kvalifikacijska vrsta. Prisotnosti donavskega potočnega piškura nismo potrdili na dveh Natura 2000 območjih: Rinža in Ježevce. Na Natura 2000 območju *Volčke* smo prisotnost piškura potrdili v letu 2020 z vzorčenjem v okviru projekta LIFE-IP NATURA.SI - LIFE17 IPE/SI/000011.

ZZRS je izvedel monitoring donavskega potočnega piškura na vseh Natura 2000 območjih v okviru predvidenega ciklusa.

Ocene stanja ohranjenosti donavskega potočnega piškura v Sloveniji zaradi pomanjkanja podatkov o demografski strukturi populacij ni mogoče zanesljivo podati. Potrebno je ohranjati naravno hidromorfologijo vodotokov znotraj območja razširjenosti vrste, z aktivnostmi, ki omogočajo odlaganje usedlin in tvorbo globljih nanosov fino zrnatega substrata; ker gre za vrsto, vezano na specifičen substrat, je za njen obstoj le-ta bistvenega pomena.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Donavski potočni piškur, 2017. Za območje Natura 2000 Volčke bodo podatki podani v poročilu v okviru projekta LIFE-IP NATURA.SI v letu 2020.

2.2.28 Ciljna vrsta: zvezdogled - *Romanogobio uranoscopus* (Agassiz, 1828) ali *Gobio uranoscopus* (Agassiz, 1828)

Varstveni cilj po programu PUN 2000: določitev velikosti populacije

Natura 2000 območja, kjer se je izvedel monitoring leta 2016:

- *Območje Natura 2000 Drava (SI3000220) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Kočevsko (SI3000263) - Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Kolpa (SI3000175) - Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Krka s pritoki (SI3000338) – Cilj ni dosežen*
- *Območje Natura 2000 Mura (SI3000215) – Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Poljanska Sora Log – Škofja Loka (SI3000237) - Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Savinja Celje – Zidani most (SI3000376) - Cilj je delno dosežen*
- *Območje Natura 2000 Sora Škofja Loka – jez Goričane (SI3000155) - Cilj je delno dosežen*

Z izvedenim monitoringom smo prisotnost vrste potrdili na Natura 2000 območjih Mura, Drava, Savinja Celje – Zidani most, Poljanska Sora Log – Škofja Loka, Sora Škofja Loka – jez Goričane, Kočevsko in Kolpa. Na Natura 2000 območju Krka s pritoki vzorčenja zaradi neprimerne vodostaja v času izvajanja vzorčenja nismo mogli izvesti. Ocene stanja ohranjenosti vrste v Sloveniji zaradi pomanjkljivih podatkov ne moremo zanesljivo podati. Kljub temu ugotavljamo, da je zvezdogled prisoten na vseh

območjih Natura 2000, kjer je kvalifikacijska vrsta. Na Natura 2000 območjih večjih vodotokov, kot so Mura, Savinja, Poljanska Sora in Sora, je vrsta splošno razširjena. Na ostalih območjih je ugotovljena prisotnost zvezdogleda le na posameznih odsekih.

Po programu monitoringa (podrobnejša varstvena usmeritev po PUN 2000) so rezultati navedeni v poročilu MONITORING POPULACIJ IZBRANIH CILJNIH VRST RIB, Zvezdogled, 2016.

3 POVZETEK IZVAJANJA UKREPOV PUN 2000

Kot smo navedli uvodoma, ZZRS v okviru PUN 2000 izvaja dva tipa varstvenih ukrepov za dva različna sektorja, in sicer vključevanje varstvenih ciljev v RGN in vključevanje varstvenih ciljev v program dela ZZRS, ki se izvaja kot monitoring populacij izbranih ciljnih varovanih vrst rib in piškurjev, ki so kvalifikacijske vrste posameznih Natura 2000 območij.

Pri pregledu opravljenih aktivnosti v sklopu analize ukrepa *Vključevanje varstvenih ukrepov PUN 2000 za sektor ribištvo med letoma 2015 in 2018 v RGN* smo pojasnili potrebne faze priprave in sprejema načrtovalskih dokumentov v sladkovodnem ribištvu, kamor spadajo tudi ribiško gojitveni načrti. Povzemamo, da ZZRS aktivno sodeluje pri določitvi in vključevanju varstvenih ciljev v RGN z načrtovanjem sektorskih ukrepov. Časovni zamik sprejema RGN za tekoče upravljavsko obdobje je tudi posledica hierarhije načrtovalskih dokumentov, saj je moral biti primarno pripravljen, potrjen in sprejet krovni dokument, Program upravljanja rib v celinskih vodah Slovenije za obdobje 2010-2021, nato 12 načrtov ribiških območij in šele v zadnji fazi RGN.

Dokler RGN niso sprejeti, se ukrepi iz programa PUN 2000 upoštevajo kot priporočila oz. usmeritve za načrtovanje ribiškega upravljanja, ki v nekaterih ozirih že pred sprejemom RGN v največji možni meri sledi ciljem PUN 2000.

V zvezi z izvajanjem monitoringa populacij izbranih ciljnih varovanih vrst rib in piškurjev je ZZRS za vsako vrsto navedel tudi različne razloge, zakaj ocene stanja ohranjenosti nekaterih vrst v Sloveniji ne moremo podati. Posledično ugotavljamo, da bi bile v nekaterih primerih potrebne poglobljene ciljne raziskave posamezne vrste, v drugih pa razvoj novih ali prilagoditev obstoječih metod vzorčenja (tudi z uvedbo analiz okoljske DNA), za kar bi potrebovali dodatne finančne vire.

Dodatno oviro za monitoring nekaterih vrst rib, ki živijo na območju Natura 2000 Sotla s pritoki, predstavlja prisotnost žičnate ograje na brežini na slovenski strani državne meje, kar onemogoča dostop do vzorčnih mest.

ZZRS izvaja monitoring populacij izbranih ciljnih varovanih vrst rib in piškurjev na različnih Natura 2000 območjih v večletnih ciklih.

Potrebe po dodatnih raziskavah in razvoju metod za 36 vrst rib, piškurjev in rakov smo z namenom okrepitve financiranja monitoringov v okviru omrežja Natura 2000 zabeležili v tabelo PAF (PAF - *Priority Action Framework* oz. prednostni okvir ukrepanja). Na ta način se ZZRS vključuje tudi v pripravo Prednostnega okvirja ukrepanja za finančno obdobje 2021-2027, ki se nanaša na vrste in habitatne tipe na Natura 2000 območjih. Bistvo PAF so ukrepi, ki so potrebni za ohranjanje ali vzpostavitev ugodnega stanja vrst in habitatnih tipov v Natura 2000 območjih.

Pri izvajanju ukrepov PUN 2000 je najpomembnejši prenos v prakso, pri čemer izpostavljamo, da v Prilogi 6.1 – Cilji in ukrepi navedene cilje in ukrepe za sektor ribištvo izvaja več nosilcev. ZZRS lahko spremlja stanje ciljev, ne more pa vplivati na njihovo doseganje, kadar ukrepe za doseganje ciljev izvajajo drugi nosilci. Kot primer navajamo ohranjanje prisotnosti vrste znotraj določenega Natura 2000 območja, ki pogosto ni odvisno od izvajanja ribiškega upravljanja, temveč je vezano na

ohranjanje ustreznega habitata vrste znotraj območja in povezljivosti habitata, kar je pristojnost večjega števila nosilcev urejanja prostora ter izvajalcev upravljanja z vodami. Enako velja tudi npr. za cilje v zvezi z ohranjanjem obrežne vegetacije in aktivnim odstranjevanjem tujerodnih vrst.

Prav tako ugotavljamo, da izvajalci ribiškega upravljanja, za katere in v sodelovanju s katerimi ZZRS pripravlja RGN, niso neposredno pristojni za izvajanje ukrepov PUN 2000, čeprav so le-ti vključeni v RGN.

V zaključku povzemamo, da smo med izvajanjem ukrepov trenutno veljavnega PUN 2000 pripravili tudi nekaj predlogov sprememb za postopek sprejema PUN 2000 za naslednje obdobje. Spremembe smo pri izvajanju veljavnega PUN smiselno upoštevali. Predlog sprememb za načrtovanje sledečega srednjeročnega programa PUN 2000 je sledeč:

- Vrsta donavski potočni piškur je kvalifikacijska vrsta za 25 Natura območij. Priporočamo, da se pri pripravi novega PUN 2000 ta območja vključi na seznam območij, kjer se izvaja monitoring.
- Na nekaterih Natura 2000 območjih prisotnosti kvalifikacijskih vrst z monitoringom nismo potrdili. Čeprav so se po analizi podatkov predhodno izvedenih monitoringov in ob upoštevanju ugotovljenega dejanskega stanja pri izvajanju vzorčenj na terenu nekatera območja izkazala za nerelavantna za določene vrste, bomo monitoring kvalifikacijskih vrst v rednih ciklikih še naprej izvajali. Morebitne spremembe monitoringa nekaterih kvalifikacijskih vrst na določenih območjih v okviru PUN 2000 so že zabeležene kot opombe v trenutno veljavni Prilogi 6.1 – Cilji in ukrepi. Izpostavljamo tudi, da je treba pri pripravi PUN 2000 za prihodnje obdobje nujno ažurirati oz. uskladiti tako slovensko kot znanstveno poimenovanje vrst, saj zaradi uporabe različnih sinonimov prihaja do nejasnosti pri določanju kvalifikacijskih vrst in izvajanju ukrepov PUN 2000. Pri tem je seveda treba upoštevati pristojnost in reference institucij v Republiki Sloveniji za taksonomsko poimenovanje vrst ter znanstvene objave na evropski in svetovni ravni.